Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 238. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 13-го ГРУДНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 13, 1985 No. 238. VOL. XCII.

П'ЯТИЙ КОНҐРЕС СКВУ ВІДБУДЕТЬСЯ В 1988 РОЦІ В ТОРОНТО

Торонто (СКВУ). — В днях 2-го і 3-го листопада ц.р. тут в приміщенні Інституту св. Володимира відбулася 19-та Пленарна сесія Секретаріяту СКВУ, у якій взяли участь 13 представників з Америки, два з Европи, 28 з Канади. Це були члени Президії і члени Секретаріяту. Гостей було 80. Всіх учасників — 123.

В передень сесії, в п'ятницю, 1-го листопада, відбула своє засідання Президія Секретаріяту СКВУ. Тоді теж відбулися сходини Світової Ради Суспільної Служби і Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради.

Пленарну сесію Секретаріяту СКВУ розпочав молитвою Владика Митрополит Максим Германюк з Вінніпеґу. Президент СКВУ, Петро Саварин, відкрив сесію і закликав присутніх вшанувати хвилиною мовчанки тих членів Секретаріяту і Президії СКВУ, що відійшли у вічність в поточному році. Володимир Мазур відчитав імена українських борців за національні і людські права, які згинули на засланнях і в тюрмах. На сесію наспіла теж болюча вістка про смерть проф. Володимира Кубійовича, що присутні прийняли з великим жалем. По одинокохвилинній мовчанці спонтанно відспівано „Вічна Пам'ять".

Генеральний секретар Мирон Барабаш звітував про діяльність Президії і відчитав підсумки звітів голів рад і комісій СКВУ. Повні звіти учасники сесії отримали при реєстрації. Фінансовий референт Леонід Філь склав свій звіт. Доповнив цей звіт д-р Франко Мартинюк, скарбник, вияснивши докладну справу Фундації СКВУ. Про свою працю окремо звітував президент СКВУ, Петро Саварин. Після звіту голови Контрольної комісії Івана Винника, була цікава ділова дискусія.

На внесок Президії прийнято в члени Світового Конґресу Вільних Українців дві організації: Рада Організацій Українських Комбатантів, Українське Крайове Патріярхальне Об'єднання Мирян Помісної Української Католицької Церкви у Великій Британії.

Важливим і дуже актуальним тепер проблемам присвятив Секретаріят два панелі, а саме Тисячоріччю Хрищення України та сучасним проблемам шкільництва і виховання молоді.

В першому панелі брали участь: Владика Максим, о. протопресвітер д-р С. Ярмусь, голова консисторії Української Православної Церкви в Канаді, проф. Олександер Домбровський з Ню Йорку, проф. Дмитро Штогрин з Урбани, Ілл. Модератором панелю був проф. Любомир Винар, голова Наукової Ради СКВУ.

В панелі шкільництва брали участь: д-р Євген Федоренко, Люба Крупа, д-р Петро Гой, д-р Іванка Ричардсон, Таня Онищук, Іван Боднарчук, д-р Марко Павлишин (Австралія). Модератором панелю був д-р Роман Дражньовський, голова Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради (СКВОР).

По закінченні обох панелів була жвава дискусія. Дуже відрадною була заява представника з Бельгії про пляноване відновлення 10 українських шкіл в Европі з нагоди Великого Ювілею 1000-річчя нашого християнства. Після довшої дискусії та доброї аргументації сесія рішила відбути наступний, п'ятий вже з черги, Конґрес СКВУ в Торонто, в 1988 році.

Багато уваги присвячено справі відкриття бюр СКВУ в Европі і в інших країнах нашого поселення. Через брак відповідних фінансових ресурсів рішено поки що не відкривати таких бюр.

З черги голови рад і комісій представили пляни праці на 1986 рік. Скарбник д-р Ф. Мартинюк подав плян бюджету СКВУ на 1986 рік. Намічено відбути наступну, 20-ту Пленарну сесію СКВУ в квітні 1986 року, в Торонто.

В неділю, 3-го листопада,

(Закінчення на стор. 7)

ВИСТАВКА Я. ГНІЗДОВСЬКОГО

Ню Йорк. — Видавництво та редакція „Сучасности", Об'єднання Мистців Українців в Америці та Український Музей влаштовують одноденну виставку в пам'ять Якова Гніздовського, яка відбудеться в неділю, 15-го грудня ц.р., о год. 1-ій по полудні, тут в ґалерії ОМУА, при 136 Другій авеню. Виставку відкриє Марина Антонович-Рудницька.

„Культура" пише про польсько-українські відносини

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Популярний також серед українських читачів польський місячник „Культура" що появляється в Парижі, постійно містить матеріял про українців, або таки пера українців про спільні проблеми чи питання.

В числі за червень 1985 року у відділі п.н. „Сусіди", є стаття пера Василя Витвицького на тему стосунків польсько-українських п.н. „Час втікає".

Темою статті є обговорення меморандуму польського лікаря з Кракова д-ра Люціяна Карачка до польського Уряду, якого він ще в 1978 році вислав до Уряду, сойму і ради міністрів, а копію його післав до Папи Івана Павла II. Цей меморандум продіставсь до ЗСА та мав широкий відгомін в українській спільноті, був поміщено в перекладі англійському в „Український Квартальник", а один з лікарів, помножив-ши його, переслав на руки сенаторів і членів Палати Репрезентантів ЗСА.

В. Витвицький, обговорюючи зміст тієї праці д-ра Л. Карачко, підкреслює без сторонність у поданні фактів співжиття польсько-українського в минулому і усіх трагічних випадків, що мали місце поміж тими двома сусідніми народами. Зокрема цікаве, що автор постарався зібрати ряд критичних завваг на тему так болючої для українців історичної повісті Генрика Сенкевіча „Огнем і мечем".

Свій меморандум автор закінчує ствердженням, що тепер прийшли інші часи і треба пустити в забуття давні непорозуміння чи ненависті поміж двома народами, в ім'я спільного добра.

В. Витвицький, подаючи точно зміст того цікавого документу, стверджує, що хоча тепер щораз частіше можна почути голоси зі сугестією нав'язання кращих стосунків поміж дотеперішніми ворогами, поляками і українцями, однак на його думку цей процес іде дуже поволі і чуттєво все ще ці народи живуть минувшиною. Як доказ того подає він анахронізм, що українська меншина переселена на силу до Польщі, після Другої світової війни, досі є дискримінована і переслідувана і мусить терпіти з приводу свого українського походження.

Тому, на думку В. Витвицького, обов'язком еміграції української і польської зробити більше в напрямі поправи обставин поміж обидвома народами.

ДОПОВІДЬ О. Д-РА Л. ГУЗАРА

Філядельфія. — Релігійне Товариство Українців Католиків ЗСА св. Софія влаштовує доповідь о. д-ра Любомира Гузара, Архимандрита Отців Студитів, який говоритиме на тему „Спадщина Блаженнішого Патріярха Йосифа і наші завдання". Доповідь відбудеться в суботу, 14-го грудня ц.р., о год. 4-ій по полудні тут в домі Т-ва св. Софії — філії УКУ, при 7911 Вайдвуд ровд, Елкінс Парк.

ДЖ. ШУЛЦ ПІДТРИМУЄ ІДЕЮ ДОПОМОГИ ДЛЯ СИЛ СПРОТИВУ

Лондон. — Державний секретар ЗСА Джордж Шулц, виступаючи перед групою членів Північно-Атлантійського Оборонного Союзу заявив, що союзні держави не повинні здержуватись від подання всякої допомоги антисовєтським рухам спротиву.

Повертаючись до цих тем при різних нагодах під час свого перебування в Европі, Дж. Шулц переконливо підтримував політику Адміністрації президента Роналда Реґена і право ЗСА підтримувати матеріяльно антикомуністичних повстанців в Анґолі, бо така допомога є шуканням за формулою замирення в південній Африці, що включає відтягнення з Анґолі кубинських військових частин, які у числі майже 30,000 вояків перебувають там вже роками. Адміністрація шукатиме також дороги до обидвох палат Конґресу, особливо до Палати Репрезентантів, і проситиме підтримки для нікараґуанських антикомуністів, які ведуть війну проти комунізуючих сандіністів і, як тепер показалося, проти кубинських реґулярних військових частин, які вже не є тільки дорадниками, але звичайними бойовими одиницями, що було доказано в останньому часі численними документами і фотознімками.

Теорія Шулца, кажуть політичні спостерігачі і аналітики, є шуканням за розв'язкою скомплікованих конфліктів у світі з допомогою альтернативної розв'язки. Наприклад, якщо Куба не погодиться відтягнути свої війська з Анґолі, чи Нікараґуа, ЗСА будуть допомагати силам спротиву. Більш того, згідно з теорією президента Р. Реґена, кожний нарід має право на встановлення в себе демократичної системи. Це означає, що у випадку сприємливої альтернативи, Вашінґтон готовий допомагати також поневоленим Москвою народам в майбутньому, якщо лідери СССР не виречуться ідеї опанування світу з допомогою сили і підтривних акцій. Америка, на думку політиків, ніколи не погодиться на закріплення комуністичної системи в своєму сусідстві, тобто в Нікараґуа чи Ель Сальвадорі, після сумного досвіду з Кубою. „Дипломатія не є тільки справою довір'я одним до одних, це довір'я мусить бути виправдане конкретними ділами", — заявив Дж. Шулц, який вважає, що доба звичайної індустріялізації добігає до кінця і світ входить в нову еру технології. Це особливо вдарить по країнах Сходу, які унеможливлюють вимічну думок, ідей і наукових досягнень, тому Захід і в цьому випадку матиме велику моральну і технологічну перевагу над країнами тоталітарними.

Державний секретар ЗСА коротко зустрівся в Лондоні також з прем'єр-міністром Марґарет Тачер і міністром закордонних справ Джоффрі Говом.

ПОДАТКОВА РЕФОРМА ПРЕЗИДЕНТА Р. РЕҐЕНА ЗАГРОЖЕНА

Вашінґтон. — Палата Репрезентантів переважаючою більшістю голосів проголосувала, щоб взагалі не ставити в цьому році пропозиції президента Роналда Реґена про податкову реформу, яка передбачала великі полегші для багатьох верств американців, зокрема бідної і середньої, під голосування. Тільки 14 республіканців з бідних стейтів голосували за, решта демократи і республіканці голосували проти обговорювання цього проєкту. Не треба виключати, — кажуть економічні спостерігачі і урядові аналітики, — що великі корпорації доклали чимало зусиль, щоб цей проєкт, як висловився один із конґресменів, „угробити" і рівночасно вдарити по престижі Уряду.

Голова впливової комісії способів і засобів у Палаті Репрезентантів демократ Ден Ростенковскі і спікер Палати Томас П. О'Ніл заявили після підрахування голосів, що Уряд, а головно президент Р. Реґен, мусять постаратися про більше республіканських голосів, щоб цей проєкт можна було знову поставити під голосування, ле це може статися тільки по різдвяних і новорічних вакаціях Конґресу, тобто вже в 1986 році.

Перша програ, чи краще кажучи перший неуспіх Президента у Палаті Репрезентантів, викликала глибоке пригноблення і розчарування у багатьох найближчих співробітників Р. Реґена, які, згідно з опінією демократів, не допильнували належно цієї справи у відсудности Президента. Один з демократів також заявив, що Р. Реґен, прибувши із Женеви замість працювати повною парою для знайдення розв'язки над його податковою пропозицією, волів поїхати на довший час на свій ренч в Каліфорнії, залишивши цю справу під опікою членів кабінету, які немають впливу на Палату Репрезентантів, а деякі потихенько самі не підтримували цієї важної, з пункту Президента, пропозиції, яка, згідно з теорією Реґена, мала змінити цілу податкову реформу і обтяжити більше великі корпорації податками, яких вони не платять, або знаходять викрут, щоб платити якнайменше. Натомість вони кинули грубі мільйони долярів для лабі у Вашінґтоні, завданням якого було не допустити до голосування і прийняття нової податкової системи.

Деякі спостерігачі висловили думку, що податкова реформа не є першою справою, що її на форумі Конґресу „кладуть на лопатки" потужні корпорації і сильні профспілки.

Натомість Конґрес прийняв 11-го грудня ц.р. законопроєкт на підставі якого Уряд, з підтримкою Конґресу і цілого американського народу, мавби змогу поступово звести бюджетовий дефіцит до зера дефіцит у бюджеті до 1991 року. Після 90 хвилинної дебати над дефіцитом, за зниженням голосувало 171 конґресменів, проти 154. Якщо Президент підпише цей законопроєкт, Уряд буде змушений скоротити багато урядових програм, включно до витрат на оборону принаймі на 50 більйонів. Президент Р. Реґен підтримував цей законопроєкт, хоч мав свої застереження з огляду, що такі драстичні заходи матимуть великий вплив на погіршення системи доозброєння Америки і багато внутрішньоамериканських програм.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ ФІЛІППІН Фердінанд Маркос наменував міністра закордонних справ Артуро М. Тоєнтіно на віцепрезидента на своєму виборчому списку, приготовляючись дуже обережно до виборів, які, як відомо, відбудуться в тій країні 7-го лютого 1986 року. А. Толентіна вважають помірковщним політиком, а часом навіть критиком теперішньої політики, так, що ніхто не може закинути президентові Маркосові зумисної тенденції підтримування і висування своїх найближчих приятелів. Маркос подав цю справу до відома після того, як його власна урядова партія наменувала його на президента.

МОСКВА НЕЗАДОВОЛЕНА змінами у Вашінґтоні, а особливо уступленням Роберта МекФарлейна з посту головного дорадника президента Роналда Реґена для справ крайової безпеки і назначення на його місце віцеадмірала Джана Поіндекстера. Совєтські лідери вважають Поіндекстера „ще одним прихильником" стратегічної оборонної ініціятиви Р. Реґена. „Правда", орган ЦК КПСС, відмітила, що віцеадмірал Дж. Поіндекстер, заступаючи МекФарлейна, займався також нуклеарною фізикою і взагалі цікавився нуклеарним дозброєнням Америки. Не відомо на підставі яких джерел „Правда" ствердила, що передбачаються дальші основні зміни в Білому Домі і не відомо, який вплив матимуть ці зміни на американську політику.

СОВЄТСЬКИЙ ЛІДЕР Міхаїл Ґорбачов зустрінувся з великою 400-членною американською торговельною делеґацією в Москві і окремо говорив понад годину часу із секретарем Департаменту торгівлі Малкомом Болдриджем. Він заявив американським бізнесменам і екзекутивним представникам великих корпорацій, що не зважаючи на відпруження загальної політичної ситуації, у висліді розмов в Женеві між ним і президентом Роналдом Реґеном, торгівлю між Совєтським Союзом і З'єднаними Стейтами Америки не можна буде збільшити поки Вашінґтон не поробить певних поправок і не знесе дотеперішних перешкод. Економічні спостерігачі кажуть, що Москва натякає на надання їй статусу упривілейованої держави в торговельних справах, щоб вона могла купувати в ЗСА товари по мінімальних цінах. Немає навіть сумніву, заявили ці спостерігачі, що СССР хоче використати існуючу ситуацію максимально тимбільше, що серед американських бізнесменів вже чуються голоси за надання такого статусу для Совєтського Союзу. В користь цієї справи висловився також американсько-совєтського торговельного комітету Джеймс Гиффен.

УРЯД ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ повідомив офіційно кореспондентів, що ще 4-го грудня ц.р. відбулася виміна в'язнів між Західньою і Східньою Німеччиною. Покищо були виміняні службової розвідки, але газета „Більд" повідомила, що в Бонні готуються до прийняття більшої кількости осіб, які будуть звільнені східньонімецьким комуністичним режимом. У числі звільнених входитимуть також деякі громадяни З'єднаних Стейтів Америки і Великобританії. Під час зустрічі з представниками засобів масової інформації пресовий секретар уряду в Бонні Фрідгельм Ост заявив, що газета „Більд" помішала дві різні справи, бо уряд в Бонні не займається справою звільнення громадян інших країн.

ЮГОСЛАВСЬКІ І АВСТРІЙСЬКІ поліційні чинники відкрили контрабанду дітьми з Юґославії до Західньої Европи і навіть деяких заокеанських країн, з метою продажу їх для злочинного світу, які у свою чергу привчає молодих до злочинів. Австрійський уряд наказав перевести докладне слідство після того коли в Ґрацу були арештовані кілька дорослих юґославів, які нелеґально перевели на австрійську сторону групку дітей від 8-15 років. Того ж дня юґославська поліція заарештувала вісім осіб в місцевості Марібор, які займалися перевозом дітей з Юґославії до Італії. Заарештований в Австрії осібняк заявив поліції, що його контабанда перевела нелеґально тільки в цьому році понад 100 дітей.

Пентаґон стурбований новим законом

Вашінґтон. — Газета „Вашінґтон Пост" пише, що закон про збалянсований бюджет передбачає зменшення видатків на оборону від 3 до 8 відсотків на рік, що може погано відбитися на боєздатності американської армії і на зобов'язаннях ЗСА щодо своїх союзників.

Як зазначає газета, високопоставлені чиновники Пентаґону заздалегідь попередили Білий Дім про „сумні" наслідки, якщо в законопроєкт про збалянсований бюджет не будуть внесені зміни. Поскільки існує мало надії на те, що Президент прислухається до скарг військових чиновників, Пентаґон уже приступив до аналізи оборонного бюджету, вишукуючи в ньому такі точки видатків, які можна буде зменшити. Вважають, що зменшення заторкне в першу чергу видатків на виробництво запасних частин до різних видів зброї, особливо до кораблів і літаків.

На пресовій конференції, що відбулася в Департаменті оборони, речник Пентаґону Роберт Симс сказав, що обмеження не вплине на фінансування цілого ряду проєктів, які Президент вважає важними. В числі цих проєктів Р. Симс назвав дослідження в ділянці створення протиракетної оборони з елементами космічного базування.

У Римі вийшла книжка про відвідини Архиєпископа М. Марусина у Польщі

Рим. — Тут вийшла друком книжка п. н. „Пам'ятка Архиєрейських відвідин" присвячена подорожі архиєпископа Мирослава Марусина, секретаря Конґреґації для Східніх Церков, до Польщі, на запрошення польського примаса, кардинала Юзефа Ґлемпа.

Ця 168-сторінкова книжка у люксусовому альбомному, виданні, на крейдовому папері з кількадесятьма кольоровими світлинами, має суто інформаційний характер. За винятком короткого формального Вступу від Владики Марусина, датованого „Дано у Римі", на свято Святої Пасхи 1985", у тій книжці подано виключно тільки проповіді Владики Марусина, виголошені українською і польською мовами та проповіді духовників, що його вітали без ніяких коментарів і репортажевих описів. Та подорож відбулася в днях 21-го червня до 7-го липня 1985 року й охопила 29 місцевостей по корінній Польщі, Холмщині і Лемківщині, а також до місця народження Папи Івана Павла II і до Освенціма, де був страхітливий кацет за гітлерівської окупації Польщі. Між світлинами є теж світлини зустрічі Владики з його двома тітками та окрема світлина — його зустрічі з членами ближчої і дальшої родини після 40 років небачення. Прегарними є збірні світлини вірних, зокрема дітей в українських одягах, які вітають Владику, та Архиєрейські Богослужи, українські католицькі церкви і навіть цілосторінковий прегарний краєвид в околиці Криниці.

Історично-інформаційне значення має цілосторінковий „Організаційний стан Греко-Католицької Церкви в Польщі". Ординарієм є кардинал Юзеф Глемп, генеральними вікаріями кардинала-примаса „для вірних греко-католицького об-

(Закінчення на стор. 7)

Спомини О. Скоценя стали дійсністю

О. Скоцень в редакції „Свободи" під час інтерв'ю з ред. О. Кузьмович.

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. К.). — Головний Уряд УНСоюзу і редакцію „Свободи" відвідав відомий спортовець Олександер Скоцень із щойно видрукованою книжкою його спогадів та передав примірники для членів Екзекутиви та для редакції „Свободи". Книжка видана дбайливо, у твердій обкладинці, має 638 сторінок і численні знімки та відбитки з преси. На самому кінці споминів поданий також список жертводавців, що допомогли О. Скоценеві видати його спомини.

Одним з головних жертводавців є Український Народний Союз, який зложив на ту ціль 5,000 дол. і закупив в цей спосіб 200 примірників книжки, які саме О. Скоцень особисто передав до книгарні „Свобода".

У розмові з автором відчуваємо в нього велику полегшу, що він кінці він завершив це велике діло і свій задум, над яким працював декілька років. Спомини О. Скоценя — це лектура не лише для спортовців, бо подає чи пересічний спортовець міг мати такі цікаві, часто важкі і трагічні у своїх наслідках пережиття, як саме О. Скоцень. Тут, як це часто буває в нашій спільноті, спорт був тісно пов'язаний із політичною діяльністю і тими переслідуваннями, які доводилося зазнати ентузіястові футболу.

О. Скоцень інформує, що книжка появилася у 1,500 примірниках та коштує в розпродажу 25 дол. враз із поштовою посилкою. Її можна одержати або в книгарні „Свободи" або у автора під адресою: A. Skocen, 379 Dixon Rd., Apt. 407, Weston, Ont. M9R 1T2, Canada.

У своїх споминах О. Скоцень зазначує, що появу цієї книжки завдячує моральній і матеріяльній допомозі УС ЦАК — Схід, а присвятив він її своїй дружині Мілі та синам Володимирові і Любомирові.

Літературним радактором був Юрій Степовий, технічним Іван Елішевський, а обкладинку виконала Оксана Слярчук-Базюк і Петро Сидоренко. Книжка появилася з друкарні о. Василіян в Торонто.

Тепер О. Скоцень роз'їздить по більших осередках українського життя в ЗСА і Канаді, де влаштовують йому його друзі та спортові товариства окремі авторські вечері, при нагоді яких продається книжка з підписом автора.

Після зустрічі з автором в Нюарку у „Чорноморській Січі" відбулася зустріч в Трентоні. На 29-го грудня плянується подібна зустріч з О. Скоценем в Монтреалі, при кінці січня в Торонто, а в лютому в Чікаго.

РЕЧИТАЛЬ Р. ШЕВЧУКА

Ірвінгтон, Н.Дж. — Український Музичний Інститут в Нюарку, Н.Дж. і 28-ий Відділ СУА влаштовують дипломовий речиталь Романа Шевчука, який відбудеться в неділю, 15-го грудня ц.р., о год. 4-ій по полудні, тут в залі Українського Народного Дому, при 140 Проспект авеню. Разом з концертом також буде виставка молодих мистців. Участь беруть: Г. Гивель, М. Голіната, Р. Кисілевська, Д. Ольшанівська, Р. Робак-Найдан і М. Шраменко. Ввесь дохід призначений на Український Музей в Ню Йорку.

В АМЕРИЦІ

ПЕРША ЛЕЙДІ НЕНСІ РЕҐЕН і артист Леррі Гегман, більше відомий під іменем „Джей Ар" з телевізійної серії „Даллас", керує приготуванням до святкування Різдва в Білому Домі. На запитання репортерів Н. Реґен відповіла, що Президент і вона мають намір відсвяткувати п'яте Різдво в Білому Домі. Група молоді, яка бере участь в здійсненні програми боротьби з наркотиками, продемонструвала прикраси, які вона приготовила для ялинки, встановленої в Синій залі Білого Дому.

ВОЯК АРМІЇ ПІВДЕННО-Африканської Республіки 27-річний Бернард Батлер-Смит, який перебував на вакаціях у Лос Анджелесі, звернувся до каліфорнійського відділу Служби іміґрації і натуралізації з просьбою надати йому притулок з політичних мотивів. „Я волію сісти в тюрму в Америці, ніж вернутися в ПАР. Я не хочу більше брати участи у вбивствах людей лише тому, що вони мають інший колір шкіри", — сказав вояк.

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ управління міського транспорту в Ню Йорку надіслала керівництву свої пропозиції відносно підвищення на 10 центів проїзної оплати в підземці і міських автобусах і на 25 центів проїзду через тунелі і мости, а також збільшення на 11;1 відсотка плати в приміських поїздах. Вважають, що керівництво управління міського транспорту, яке у п'ятницю, 13-го грудня, повинно проголосувати з приводу бюджету на 1986 фінансовий рік, прийме ці пропозиції.

ЗА ПОПЕРЕДНІМИ ПІДРАХУНКАМИ, з грудня 1982 року в З'єднаних Стейтах Америки створено понад 10 мільйонів нових робочих місць, що набагато більше, ніж у всіх інших промислових країнах світу, разом взятих. В той же час заїнятість у Західній Европі залишилася на тому ж рівні, що і десять років тому.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Кінець Ватиканського Синоду

У неділю, 8-го грудня 1985 року, закінчився Синод, в якому брали участь 165 владик Католицької Церкви з різних країн світу, в тому числі чотири ієрархи Української Католицької Церкви зі ЗСА і Канади. Формальним завершенням ватиканських нарад була Понтифікальна Богослужба, яку відправив у Соборі св. Петра Папа Іван Павло II з участю великої більшости учасників Синоду. Висновки отих нарад і рекомендації схоплено у 14-сторінковому документі, що його передано Папі. Цей документ вже оприлюднено, чим Папа задемонстрував свою готовість „вислухувати" всі думки, жалі і претенсії, які нуртують в Католицькій Церкві, що нараховує понад 800 мільйонів вірних.

За твердженням пресових коментаторів, — Синод не вирішив проблем, які становлять найбільші суперечки, як ось справа розводів, целібату, допущення жінок до священичого стану, проблема абортів і відношення Церкви до актуальних міжнародних справ. Синод, — читаємо, — старався зберігати „середущу" лінію, йдучи у дечому по лінії бажань консерватистів і в дечому йдучи назустріч лібералам.

Найповажнішою рекомендацією Синоду є збільшення прав Синодів окремих католицьких національних Церков, щоб вони мали більший вплив на призначування нових єпископів. Це обмежило б владу Папи. Так само поручається Папі облегшити обов'язуючі приписи щодо посту і дозволити католикам в Азії і Африці користуватися деякими своїми місцевими традиційними обичаями, як ось, наприклад, скликування вірних барабанами. Синод поручив теж скасування існуючого ще з часів середньовіччя списка заборонених Церквою книжок.

Папа за дотеперішнім авторитарним устроєм Католицької Церкви має право прийняти або відкинути різні рекомендації Синоду. Сам він — консерватист і традиціоналіст, але намагається злагіднювати внутрішні конфлікти і тому вже пішов на різні поступки ліберальній течії у Церкві. За одностайним стверджуванням коментаторів — Папа Іван Павло II надалі втішається величезним авторитетом і популярністю, як людина неперересічної індивідуальности, сильної волі і подивуґідної роботящости, що нагадує характеристичні риси вдачі американського президента Роналда Реґена.

КОНҐРЕС ЗСА ГОТОВИЙ схвалити закон, який стримає імпорт значної кількости товарів з Совєтського Союзу, включно з деякими нафтовими продуктами, золотом, господарськими машинами, тракторними ґенераторами. У випуску всіх цих товарів беруть участь в'язні совєтських концтаборів. Конґрес вважає, що американці не можуть користуватися виробами невільників.

Іван Дурбак

Проф. В. КУБІЙОВИЧ — ОСНОВНИК РЕҐІОНАЛІСТИКИ

Згадуючи про непроминаючі, тривалі заслуги сл.п. проф. Володимира Кубійовича для української науки — треба відзначити його, як основника українського реґіонального видавничого руху.

Хоч уже давніше, на початку XX століття,появилися поважні студії про Гуцульщину, Бойківщину, Лемківщину й інші землі, одначе проф. В. Кубійович, уродженець Лемківщини, сам досліджував свою вужчу батьківщину, збирав матеріяли та заохочував усіх збирати матеріяли про свою найближчу батьківщину й видавати їх як цеголку до величавої палати нашої прадавньої культури. Щойно коли зберемо всі матеріяли про всі наші землі, тоді матимемо повну картину нашої матеріяльної й духової культури, нашої історії.

Ці думки сл. п. проф. В. Кубійович поширював на терені Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, де він займав високі становища, як генеральний секретар, голова різних комісій. За його старанням в 1961 році створено при НТШ Комісію Реґіональних Дослідів і Публікацій під проводом проф. д-ра Василя Лева.

Ця комісія видала заклик творити реґіональні комітети з колишніх мешканців поодиноких повітів чи земель України, видала заклик і проєкт змісту реґіонального збірника. На зміст реґіонального збірника повинні складатися інформації про природні дані: територію, клімат, природні багатства, населення, матеріяльну й духову культуру, зайняття мешканців, релігійне, культурне, політичне, господарське життя, всі організації : жіночі, молодечі, здоровельні, спортові тощо. Також археологія, передісторія, обі світові війни, визвольні змагання, часи української державности, участь в УСС, УГА, в Армії УНР, в УПА, в І Українській Дивізії тощо. Окремо треба охопити нашу мартирологію під усіми окупантами, але тут були деякі застереження, щоб не пошкодити тим, що залишилися на рідних землях.

Професор В. Кубійович підкреслював, що наперед треба зібрати всі доступні інформації про Лемківщину, яка, на його думку, як „здорового песиміста", вже не вернеться до єдности з українськими землями, бо з неї виселено всіх українців на схід і захід. Хоча деякі повернулися назад, та це малий відсоток. Тому що пропали головні документи: метрики, громадські документи під час примусового виселення лемків, треба збирати матеріяли з уст колишніх мешканців (орал гісторі;) усіх місцевостей Лемківщини. З їхньою смертю уже ніхто не зможе дати правдивих даних про кожну місцевість. Хоч уже проминуло 25 літ від проголошення цієї акції, то, ще досі не видано лемківського збірника. Досі найкраще вив'язалися з реґіональних завдань бойки, що видали вже багато вартісних і об'ємистих книг про свою вужчу батьківщину. Також подоляни видали змістовні збірники про свої повіти, за виїмком зборівського збірника, що вже у друкарні. Гуцульщину опрацьовують аж три окремі комітети, що приготовляють три збірники, замість видати спільними силами один добре підготований. Хоч появилися видання про Львів і Перемишль, але досі неопрацьовані львівський і перемиський повіти, і ніхто цим не займається. Закарпаття, Буковина й Волинь видали свої реґіональні збірники, хоч не всі їхні повіти опрацьовані. На жаль, центральні та східні українські землі не охоплені реґіональним рухом, бо бракує людей, не було там таких українських оранізацій у різних ділянках, як у Галицькій Україні, тому не було там можливостей зустрічатися при різних нагодах, як у Західній Україні.

Час працює проти нас, тому треба спішитися, щоб зібрати всі матеріяли від активістів, сучасників, і очевидців, і якщо трудно їх видати, то треба скласти їх в архівах наших наукових товариств, як НТШ, УВАН, у музеях і бібліотеках. Історія України така бідна на українські джерела, бо їх переважно понищили наїзники й окупанти. Подбаймо зберегти історію наших часів для грядучих наших поколінь, згідно з бажанням й вказівками багатозаслуженого батька українського реґіонального руху сл. п. проф. Володимира Кубійовича.

Евген Кальман

Кінець світу?

Роки 1985-86 можна назвати роками комети Галлея. Майже щодня можна побачити в газеті чи журналі статті про комету. Не диво, комета ж Галлея є нашим постійним відвідувачем уже на протязі 2500 років, згідно із найстаршими відомостями що походять з 476 року перед народженням Христа. Появу цієї комети, донедавна вважали, а може ще й тепер, уважають недобрим передвіщенням. А в дійсності, що станеться якщо комета, візьмемо для прикладу Галлея, зудариться із землею. Власне, про щось подібне я й хочу поділитися із читачами, але підхід до розслідження цієї справи буде цілком з інакшого боку.

Хто із нас не цікавився картинками бронтозаврів, іхтіозаврів, брахіозаврів чи інших динозаврів, ми захоплювалися, але в той самий час були раді, що не прийшлося жити в тих самих часах. А чи знаєте ви,що динозаври раптово згинули приблизно 65 мільйонів років тому? Динозаврів замінили ссавці, більш досконалі теплокровні тварини.

У чому полягає загадка знищення динозаврів? На превеликий жаль, ніхто з певністю не знає, хоч є багато здогадів.

Розглядаючи й досліджуючи шари землі з часів знищення динозаврів, науковці також довідалися, що в тих самих часах згинуло теж багато інших звірів. Цілком випадково науковці зауважили, що у шарі із 65 мільйонів років тому находиться багато елементів іридію. Іридій досить рідкісний елемент, метал, належить до групи плятини. З огляду на високу питому вагу цей елемент, із більшістю інших важких елементів, сконцентрувався у центрі землі, а на поверхні його майже немає. Одночасно на тій самій глибині також знайшли залишки вугілля. Це зацікавило науковців. Але яке відношення має іридій й вугілля на зникнення динозаврів, адже ані іридій, алі вугілля не є отруйні. Також є відомо, що комети й метеори, які правдоподібно походять від комет, мають в собі велику кількість іридію. Пов'язавши факти іридію, вугілля, комет й загибелі динозаврів, науковці прийшли до висновку, що в тих часах, тобто 65 мільйонів років тому велика кількість метеорів-комет вдаряла в землю, спричинивши ґльобальні пожежі. Отже, загадка іридію й вугілля — розкрита. Дим й сажа від цих пожеж спричинила ґльобальне захмарення, що тривало довший час, брак соняшного світла спричинило завмирання рослинного світу, що в свою чергу спричинило масове знищення тваринного світу, спеціяльно плазунів. Температура плазунів залежить від навколишньої температури, низька температура сповільнює метаболізм, що в свою чергу прискорює завмирання. Ссавці, в яких температура тіла не залежить від навколишньої температури більш витривалі, тому й пережили період низької температури й замінили плазунів як володарів тваринного світу.

Але що спричинило велику активність комет 65 мільйонів років тому? Однією із причин, що могла нарушити спокій комет — це сильна ґравітаційна сила, що з якихось причин там з'явилася й нарушила орбіти мільйонам комет, що кружляють навколо сонця, далеко за орбітою Плутона, можливо навіть на віддалі одного світляного року від нас. Це скупчення мільйонів комет називається скупченням Орта. Зрушені комети, під впливом ґравітаційної сили сонця, рушили в напрямку сонця, а подорозі зіткнулися із землею й іншими плянетами.

Здається, загадка розв'язана, але при цьому науковці знайшли щось нове, нову комплікацію. Переглядаючи шари землі, геологи й палеонтологи зауважили, що подібні раптові вимирання ставалися кожних 26-30 мільйонів років. Одна із теорій розв'язала й цю загадку. Вона основується також на астрономії. Соняшна система, крім відомих, а може ще й невідомих плянет, комет-астероїдів має ще одного супутника — це зірка, менших розмірів від сонця, кружляє навколо сонця у видовженій орбіті кожних 26-30 мільйонів років. Той супутник уже навіть має й ім'я, Немизіда, ім'я грецької мітологічної богині помсти. Отже Немизіда кожних 26-30 мільйонів років повертається у наші околиці, подорозі проходить через скупчення Орта, нарушує спокій мільйонам комет. Про решту подій, думаю, що ви вже догадуєтеся. Ось тут і пояснення зникнення динозаврів.

А що станеться, якщо лиш одна комета зудариться із землею? Більш як правдоподібно земля вийде із цього повним переможцем, лише з маленькою раною. Ядро комети складається із льоду замерзлих газів, міжплянетного пороху, каміння тощо. Приближаючись до землі — це ядро, промір якого лише виносить кілька миль, входячи в земну атмосферу раптово випаровується. Раптове випаровування спричиняє вибух, а поверхню землі лише досягають каміння, порох.

Подібна катастрофа сталася 30-го червня 1908 року. В цьому році велика вогняна куля приземлилася в Сибірі, недалеко від річки Тунгуски. Очевидці розказують, що стався страшний вибух, майже всі дерева у промірі 20 миль були знищені, стадо з 1,500 оленів було цілком знищене, люди на віддалі 50 миль від сили вибуху повалилися на землю. Звісно що такий вибух на Москву чи інше велике місто спричинив би великі пошкодження. Зудар комети із землею, у нормальних обставинах, є майже неможливим, беручи під увагу величезні міжплянетарні простори, отже попасти кометі в землю — майже неможливо.

Якщо зірка смерти, Немезіда, направду існує, ми маємо ще 13 мільйонів років до її чергового повернення, отже рекомендую не турбуватися. Якщо до того часу ми самі себе не знищимо, то напевно знайдемо спосіб як охоронитися від Немезіди.

Ярослав Татомир

МИ І ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

II.

Невихіснувані можливості

Іншою великою причиною вищезгаданої нашої капітуляції є те, що ми не стараємося ближче приглянутися проблемі засобів масової інформації в Америці. Коли б ми ближче приглянулися цій справі, ми побачили б,що перед нами є багато засобів масової інформації, які є відкриті для нас, а яких ми не вихісновуємо.

Перш за все є багато американських часописів і журналів, які нам не є ворожі. Це правда, що це з малими виїмками середньої величини і менші пресові органи, але їх — багато. До таких пресових органів у першу чергу належать ці, що є протикомуністичні. Згадаймо тут два такі органи, але їх є багато більше:

„Вашінґтон Інквайрер", що, його видає „Рада для оборони свободи", це невеликий об'ємом тижневик, але всеціло виповнений знаменитими статтями, що розглядають або комуністичні затії поза межами ЗСА або протикомуністичні затії різних американських лівих і комуністичних груп унутрі ЗСА. Рівень цього малого тижневика високий, а його протикомуністична лінія більше пряма і послідовна, як будь-якого американського часопису чи періодика, що нам його доводилося читати.

Містять у „В. Інквайрері" статті такі блискучі публіцисти як Патрик Бюкенен, найвищої кляси політичний критик Ред Ірвайн, який є справжнім „бичем Божим" на лівацькі американські пресові органи та телевізію, відома в усій Америці Филіс Шляфлі та інші.

Цей тижневик давніше надрукував інтерв'ю з Надією Світличною, уліті минулого року статтю про голод в Україні, у травні цього року знамениту статтю КҐБ маніпулює американськими судами", поміщену на чолі першої сторінки і.т.п. Передплата цього тижневика є всього 20 дол. річно; адреса: „The Washington Inquirer" P.O. Box. 28526, Washington, D.C. 20038.

„Вашінґтон Таймс" — це щоденник (виходить п'ять разів у тижні) протикомуністичного напрямку, що помістив в останніх двох роках вісім статтей на українські теми, у цьому велику статтю Марка Царинника про Василя Стуса, переклади поезій Стуса, що появилися приблизно тиждень перед смертю Стуса, дві статті про смерть В. Стуса, знамениту статтю вище згаданого Ред Ірвайна про голод в Україні у 1932-33 і.т.п. Передплата цього щоденника є 69 дол. річно; адреса: „The Washington Times" 3600 New York Ave, N.E. Washington D.C. 20002.

Є теж часописи ліберального напрямку, що на їх сторінках, хоча не часто, появляються прихильні статті на українські теми. Таким часописом є, наприклад, великий, із мільйоновим накладом, щоденник „Філяфельфія Інквайрер". На сторінках цього часопису читали ми перед кількома роками статтю голови Комітету оборони Прав України Уляни Мазуркевич про переслідування українських дисидентів, перед двома роками велику статтю Воррена Раджерса „КҐБ має користь із полювання на нацистів" та багато листів українських читачів.

Є багато більше таких часописів, що час від часу містять прихильні до українських справ статті, та їх очевидно, нема місця тут перелічувати.

Реагуймо

Нашим недомаганням є те, що ми дуже інертно реагуємо, що про нас, добре або зле, пише американська преса і зокрема не стараємося нав'язувати і вдержувати позитивні взаємини з цими журналістами і пресовими органами, які прихильно про нас пишуть.

Недавно литовський активіст адвокат Зумбакіс подав на громадському вічу у Філядельфії такий приклад нашої (і литовської) інертної реакції: після цього як у „Філядельфія Інквайрер" появилася вище згадана стаття Воррена Раджерса, він подзвонив до редакції цього щоденника і запитав, яка була реакція читачів на цю статтю. Йому відповіли, що у зв'язку з цією статтею редакція отримала п'ять листів із признанням. Коли б ми (ц.зн. українці і литовці) були вислали 1,000 листів із признанням за поміщення цієї статті", сказав Зумбакіс, „з ним більше рахувалися б".

Коли ми зовсім не реагуємо на прихильні для нас статті, автори цих статтей і редакції часописів набирають враження що, або ми не читаємо їхніх статтей або не дбаємо про те чи про нас хтонебудь щось доброго напише і починають іґнорувати нашу етнічну групу так, як наша етнічна група іґнорує ці часописи і їхні статті.

Найбільш переконливим засобом нав'язання добрих відносин із даним часописом є, самозрозуміло, багато нових передплат. У випадку виїмково корисних для нас статтей, ми повинні у додатку до чисельних листів відповідати теж збільшенням предплат.

Одним із успішних засобів інформування широкого загалу про українські справи є писання добре обдуманих листів для публікації в американських часописах і журналах. На жаль, українських листів на сторінках американської преси дуже мало. Можливості тут великі і ми їх не використовуємо.

Знаємо одного нашого старшого громадянина, (назвисько його відоме редакції), який за останніх кільканадцять років помістив у кількох американських часописах сімдесят кілька листів, про такі справи як переслідування в Україні, голод 1932-33 років, УПА, тиждень поневолених націй і т.п. Як багато більше знав би американський загал про нас, коли б більше із нас вихіснували свою мізкову енерґію для ширення правди про Україну серед наших співгромадян — не-українців, замість зуживати цю енерґію на взаємоборотьбу у нашому ґетто...

Було б дуже доцільним і корисним, створити у ЗСА сітку кореспондентів, які б у важливих справах масово слали б листи до часописів а теж до конґресменів, сенаторів, Президента і т.п.

Закінчення буде.

Володимир Жила

НЕВТОМНИЙ ШУКАЧ ПРАВДИ Й ДОБРА

Юрій Пундик „У полум'ї дружнього слова": Збірник вибраних статтей, за редакцією Василя Михальчука. Париж: Видання „Українського слова", 1983. 443 стор.

II.

На тлі багатства проблем, що їх зустрічаємо в рецензованій книзі, окреме місце займає стаття „В обороні рідної мови". Вона написана в критичному пляні викриття русифікації, що всесторонньо загрожує українській мові й культурі. Тут потрібен сильний стихійний опір, насамперед, в Україні, як також і в діяспорі. „Наша еміграція, як пише Юрій Пундик, — і зі свого боку відповідною дією включно з найширшим по можливості роз'ясненням перед світовою громадськістю московської русифікаторської політики, може допомогти ослабити цей новий московський наступ на душу українського народу" (стор. 345). Адже мова народу повинна розвиватися і збагачуватися разом з його розвитком, а тим часом вона зазнає сильних ударів, її штучно засмічують російськими словами, щоб наблизити до російської мови й стерти її національне обличчя та зробити її місцевим російським діялектом. Московська політика русифікації України — одне з найстрашніших явищ, що його сьогодні переживає український народ у „своїй" державі.

Не залишив наш автор і тематики, що торкається питання молоді. Присвятив їй цілу низку цінних статтей, в яких вказав на прості дороги, що ведуть у світ молоді. Проте це не рецептурні прописи, а просто ділення власним досвідом, указуючи при тому й на інші, відмінні від авторового способи вивчення проблеми. У статтях немає нічого штучного, усе зумовлене методичною доцільністю, випливає із конкретних завдань, поставлених самою темою: „Здорове суспільне життя вимагає природнього сплітання старого з новим, у процесі якого відкидається все те, що віджило, а будується нове на синтезі старого коріння з молодими паростками, синтезі старих духових традицій з молодими ідеями" (стор. 347). Здається, що краще не можна було теоретично визначити місце для молоді в нашому суспільстві. Але тут виростає перед нами практичне питання: „Як затримати нашу молодь при українському житті?" На це питання автор має пряму відповідь: „На нашу думку, поруч батьків відповідальність за це повинна взяти на себе й наша свідома молодь, бо ж вона найскорше може знайти доступ до душ інших молодих людей. Ми не намагаємося звільнити „батьків" від їхнього обов'язку. Навпаки, йдеться про те,щоб об'єднати сили „старих" і молодих до спільної праці серед молоді, при чому „старі" мали б організувати „технічні" передумови для праці, тоді як молоді мали б виконувати ту функцію, яку молодь у минулому виконувала в нашому житті: бути місіонерами національних ідей і організаторами молодих носіїв цих ідей" (стор. 347-348).

У збірці є також цінні статті з літератури („У 80-річчя О. Неприцького-Грановського", „Собор Олеся Гончара" та інші), які вказують на багатий і різноманітний матеріял, використаний для їх написання.

Ця рецензія була б далеко неповною, коли б в ній коротко не згадати про життя нашого автора. Народився Юрій Пундик 14-го листопада 1918 року в селянській сім'ї в Печірному на Волині. Світогляд юнака формувався під впливом Організації Українських Націоналістів в умовах жорстокої польської окупації. По закінченні початкової школи в рідному селі, Юрій Пундик вступив до Духовної семінарії в Кременці. Але за участь у націоналістичному русі польський уряд змусив його залишити рідну Кременеччину. Під час большевицької окупації західніх земель України він перебував у Генеральній Губернії. У рідні сторони повернувся з вибухом німецько-совєтської війни й тут став свідком страшного лихоліття, що перекотилося через волинські ліси й села. На прикінці Другої світової війни він був у частинах групи „Б" Української Національної Армії під командуванням отамана Тараса Бульби-Боровця. Ця група мала виконати велике завдання, але їй в цьому не пощастило. Вона мала перейти на східній фронт для диверсійно-партизанської акції проти комуністичного ладу в Україні. Кінець війни застав нашого автора в Зальцбурзі в Австрії, де він спочатку редаґував „Таборову газету", а згодом націоналістичний „Промінь". 1946 року він одружився з Марією Каркоць, колишньою санітаркою українського підпілля і вже 1950 року приїхав з родиною до Міннеаполісу. На вільній землі Вашінґтона здобув економічну освіту в Міннесотському університеті й став університетським професором. В розквіті сил помер передчасно 28-го жовтня 1973 року.

Особливої уваги заслуговують його вдумливі, актуальні й глибоко патріотичні статті, що появлялися протягом років у журналах і газетах „Промінь", „Самостійна Україна", „Новий шлях", „Українське слово", (Париж), „Наш клич" (Буенос Айрес), „Свобода" та інші. Він зробив не абиякий вклад у розвиток української публіцистики, поглиблюючи основи українського націоналізму, аналізуючи українську політичну дійсність в діяспорі та показуючи народження паростків нового в українському житті.

Книга „У полум'ї дружнього слова" — це збірка його вибраних статтей, в якому сміливо обговорено цілу низку важливих питань українського життя. На увагу тут заслуговує актуальність, широта проблематики та багата й цікава система вкладу. Життя в збірнику подане динамічно: в русі, в боротьбі суперечностей, у своєму розвитку. В цілому книга збуджує думки, викликає роздуми, що визначає її якість та практичне знання.

Кінець

ВИБОРЦІ ҐВАТЕМАЛІ обрали, перший раз після 15-ох років, цивільного президента, яким став лідер християнсько-демократичної партії Марко Вініціо Керезо Аревальо. Він легко переміг інших цивільних кандидатів, які обіцяли після виборів співпрацювати з новим президентом для скріплення престижу і поправи економіки Ґватемалі.

ЛІДЕРИ СЕНАТУ І ПАЛАТИ Репрезентантів прийшли до згоди в справі про збалянсований бюджет і представлять спільний законопроєкт на одобрення президента Роналда Реґена. Основним пунктом їх розходжень були зменшення у військовому бюджеті, проти яких різко виступає Президент. Секретар Департаменту фінансів Джеймс Бейкер, виступаючи на телевізії, заявив, що Президент має право не лише зняти, але і вирішувати, які видатки можна зменшити у військовому бюджеті, бо він є головнокомандуючим збройними силами країни. Після годинної наради з Президентом, в якій взяли участь демократи і республіканці, лідер сенатської більшости Роберт Дол заявив, що Конґрес прийме бюджет, який задоволяє всіх.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Ройтерса інформує, що син Юрія Андропова, Іґор, який був відкликаний з Атен з амбасадорського посту в половині липня цього року, після втечі на Захід совєтського дипломата Сергея Бохана, не повернеться більше на цей пост амбасадора до Греції. Міністерство закордонних справ назначило на його місце 68-річного дипломата Віктора Ф. Стукаліна. Що сталося з І. Андроповим совєтські джерела не вияснюють. Прем'єр-міністер Греції Андреас Папандреу, заявив, що у висліді втечі Бохана, грецька поліція розкрила п'ять грецьких шпигунів, які від років працювали для Совєтського Союзу.

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Ч. 9. ГРУДЕНЬ 1985

Степан Гавриш

Нове вдосконалення забезпеченевої служби УНСоюзу для української громади Америки й Канади

Життя в XX сторіччі під кожним оглядом пливе дуже рвучким струмом, а головно коли врахувати технологічні досягнення. Не відстає у тій ділянці і забезпеченева справа. Великі комерційні, а також братські забезпеченеві установи-компанії майже щокілька місяців уводять нові роди забезпечення і тим самим дають „нову збрую" для своїх продавців-організаторів, щоб мали щось нового пропонувати своїм проспектам.

Не відстає від тих інновацій і наш Український Народний Союз. Майже щороку Екзекутивний Комітет схвалює нові роди забезпечення або відповідальні зміни до вже існуючих кляс забезпечення. Все це спрямоване на поліпшення служби нашій українській громаді. Особливо багато змін зайшло в останніх роках, а головно 1983 року.

В 1983 році ми відзначили 90-літній ювілей найстаршого українського щоденника у вільному світі „Свобода" і з цієї нагоди з днем 1-го жовтня того року впроваджено надзвичайно поважні зміни, а головно у віці забезпечення без лікарських оглядин, а також знесення обмежень суми забезпечення та вкінці знижці вкладок в клясах Термінового і Акцидентового забезпечення. Все це сміло можна назвати надзвичайно поважним досягненням, а поважним тому, що це ж перший раз в історії УНСоюзу знесено обмеження в сумах забезпечення. Іншими словами, кожний проспект у доброму стані здоров'я може забезпечитись в Союзі на таку суму, на яку дозволять йому фінансові засоби, навіть тоді, коли він досягнув 65-го року життя.

Говорячи про нові межі віку та суми забезпечення без лікарських оглядин, то прямо вірити не хочеться, що Союз впровадив такі поважні зміни у тій ділянці для покращання служби своїм членам й українській громаді. Доказом цього служить нижчеподана таблиця, у якій сказано, що особи в доброму стані здоров'я можуть вносити аплікації на забезпечення без лікарських оглядин у таких межах сум та віку:

50.000	до віку	40 років
24.000	до віку	45 років
10.000	до віку	50 років
5.000	до віку	55 років
3.000	до віку	60 років
1.000	до віку	65 років

Як вже згадано, сума забезпечення з лікарськими оглядинами не має обмежень.

ЗНИЖЕННЯ ВКЛАДОК НА ТЕРМІНОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Вслід за проголошенням зміни віку та сум при забезпечуванні без лікарських оглядин, проголошено драстичну знижку цін на Термінове і Акцидентове забезпечення. Доказом драстичної знижки може послужити таблиця цін перед 30-им вересня, а відтак нових цін від 1-го жовтня 1983 року.

ТЕРМІНОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ З ПЛАЧЕННЯМ ВКЛАДОК НА ПРОТЯЗІ 5 РОКІВ (Т — 5)

Вкладки перед 30 вересня 1983 р.

Вік	25	$ 5,000	річно	$ 28.65
Вік	25	$10,000	річно	$ 57.30
Вік	25	$20,000	річно	$114.60
Вік	25	$50,000	річно	$286.50
Вік	35	$ 5,000	річно	$ 33.50
Вік	35	$15,000	річно	$100.50
Вік	35	$20,000	річно	$134.00
Вік	35	$50,000	річно	$335.00

Вкладки від жовтня 1983 р.

Вік	25	$ 5,000	річно	$ 16.50
Вік	25	$10,000	річно	$ 33.00
Вік	25	$20,000	річно	$ 46.00
Вік	25	$50,000	річно	$115.00
Вік	35	$ 5,000	річно	$ 23.40
Вік	35	$15,000	річно	$ 70.20
Вік	35	$20,000	річно	$ 63.60
Вік	35	$50,000	річно	$159.00

Наведених тих кілька прикладів є речевим доказом, що зайшли колосальні зміни в цінах від 1-го жовтня 1983 року, а головно при більших сумах забезпечення. Доводом того служить приклад: вік 35 років, річна вкладка за $15,000 виносить $70,00, а за $20.000 лише $63.60. Така поважна різниця є тому, що почавши від $20.000 і більше, член одержує знижку $1.50 за кожну $1.000. Прикладом цього є: за $15.000 ціна була $70.20, а за $5.000 $23.40 і разом член повинен платити $93.60. Але коли член купив забезпечення на суму $20.000, то $30.000 знижки і тим самим його річна вкладка виносить лише $63.60. На таку поважну знижку у цінах зебезпечення може собі дозволити лише Український Народний Союз маючи стабільшу фінансову господарку.

Клясу Акцидентового забезпечення впроваджено в Українському Народному Союзі 1965 року. Сума забезпечення виносила $5.000 із річною вкладкою від $9.20 до $15.20 залежно від віку проспекта.

Від 1-го жовтня 1983 року так, як при Терміновому забезпеченні впроваджено поважні зміни у цінах за ту саму суму, яка була раніше — $5.000. Найважнішим є те, що не береться під увагу різницю віку, а впроваджено одну ціну в сумі $6.50 річної вкладки (2 центи денно) у віці від 16-го до 55-го року життя. Забезпечення це можуть набути лише члени Союзу як додаткове. Не-члени не можуть набути Акцидентового забезпечення в Союзі, а натомість термінове забезпечення є доступне для всіх.

На початку цієї статті було сказано, що УНСоюз не відстає від інших асекураційних установ, коли говорити про впровадження нових кляс забезпечення чи інших інновацій. А доказом може послужити те, що, починаючи з 1-го грудня 1985 року, Український Народний Союз впровадив дві нові кляси забезпечення з одноразовими вкладками. Це грамоти — кляси "W" на ціле життя та Ендовмент 65. Як в клясі на „ціле життя" "W", так і в клясі Е-65 сума забезпечення починається від $2,000.

Поміщені поруч таблиці вкладок інформують, що вкладки за це забезпечення є дуже низькі. Обрахунок вкладок треба помножити на число тисяч забезпечення, що їх бере проспект, а тоді до цієї суми вкладок ще треба додати $10,00 додаткової вкладки від кожної грамоти, а не тисячі долярів. Так грамоти з одноразовими вкладками кляси "W", як Е-65 мають нагромадження резерви, що її можуть вибрати забезпечені у любий час, як грошові звороти. Вартість грошових зворотів є висока, а взявши під увагу низькі ціни за вкладки, то ці дві нові кляси забезпечення є дуже корисними для членів.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
SINGLE PREMIUM LIFE PLAN

SINGLE PREMIUMS PER $1,000 INSURANCE
(add $10 "policy fee" to premium for certificate)

Issue Age	Single Premium per $1,000	Issue Age	Single Premium per $1,000
		35	$176
0	$49	36	184
1	51	37	192
2	52	38	200
3	53	39	209
4	55	40	217
5	56	58	227
6	58	42	236
7	60	43	246
8	62	44	256
9	64	45	267
10	67	46	277
11	69	47	288
12	72	48	300
13	74	49	311
14	77	50	323
15	80	51	336
16	83	52	348
17	86	53	361
18	90	54	374
19	93	55	387
20	97	56	401
21	100	57	414
22	104	58	428
23	108	59	442
24	112	60	456
25	117	61	471
26	122	62	485
27	127	63	499
28	132	64	514
29	137	65	528
30	143	66	543
31	149	67	557
32	155	68	572
33	162	69	586
34	169	70	600

MINIMUM FACE AMOUNT: $2,000

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
SINGLE PREMIUM ENDOWMENT AT 65 PLAN

SINGLE PREMIUMS PER $1,000 INSURANCE
(add $ 10 "policy fee" to premium for certificate)

Issue Age	Singe Premium per $1,000	Issue Age	Single Premium per $1,000
0	$59	28	178
1	61	29	186
2	63	30	195
3	65	31	204
4	67	32	213
5	69	33	223
6	72	34	234
7	75	35	$245
8	77	36	256
9	81	37	269
10	84	38	281
11	87	39	295
12	91	40	309
13	95	41	323
14	99	42	338
15	103	43	354
16	107	44	371
17	112	45	388
18	116	46	406
19	121	47	425
20	126	48	445
21	132	49	466
22	137	50	488
23	143	51	510
24	150	52	534
25	156	53	559
26	163	54	585
27	171	55	613

MINIMUM FACE AMOUNT: $2,000

Відділи УНСоюзу Піттсбурґської Округи відбули наради

Ембридж, Па. (с.г.). — Тут у неділю, 20-го жовтня ц.р., в залі власного Дому 161-го Відділу відбулися Організаційні наради Окружного Комітету Округи Пітт:бург і західньої Пенсильванії.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи головний радний Андрій Джула, який попросив голову 161-го Відділу Йосифа Надзяка провести молитву, а відтак він привітав всіх присутніх союзовців, а між ними головного організатора Степана Гавриша. Після цього Андрій Джула коротко поінформував чому відбуваються такі наради не лише в Піттсбурґській Окрузі, але й інших округах, і при тому згадав, що коли не буде проводиться братська діяльність як у відділах, так і в округах, то Братські Союзи будуть оподатковані. Далі він поінформував про організаційну працю Округи за останніх 10 місяців року, а при тому заявив, що в західній Пенсильванії понад 50 відсотків людей є без праці, і тому організаційна праця є незадовільна.

Відзначені почесними плякетами секретарі Піттсбурґської Округи, стоять (зліва): А. Джула, секретар 161-го Відділу; П. Когут, секретар 56-го Відділу; головний організатор Степан Гавриш; Микола Драпала — секретар 96-го Відділу, і С. Іваницький, секретар 276-го Відділу.

Відтак від запросив до слова головного організатора С. Гавриша, який у своїй доповіді інформував присутніх про загальну працю цілости Союзу. Він заторкнув працю відділів рекордового, фінансового і організаційного. За його словами, до кінця вересня вже було зорганізовано 1,240 нових членів, забезпечених на 4,685,000 долярів. Він інформував також, що в короткому часі будуть впроваджені нові кляси забезпечення. Він апелював до присутніх секретарів під час відвідин проспектів рекоментувати різні кляси забезпечення. Потім він розповів про фінансовий стан Союзу майно якого перейшло 53,000,000 долярів, що є доказом стабільности господарки Союзу. Ще іншим доказом стабільної союзової господарки є і те, що в біжучому році виплачено понад 2,000,000 дол. на розбудову Союзівки, стипендії, Комітет оборони Української Спадщини й інше. Заторкнувши працю Округи, доповідач склав подяку голові за приєднання 10 нових членів. В загальному Округа має вже 38 нових членів. Під час доповіді була заторкнена передконвенційна організаційна кампанія. Порушено також справу вибору делегатів на Конвенцію.

Тому що в ювілейному 1984 році УНС Округа не мала осінніх нарад, під час яких треба було відзначити секретарів, які виконали свою працю у відділах 25 і більше років, тому це було зроблено цим разом. У зв'язку із ним, головний організатор С. Гавриш в асисті головного радного Андрія Джули вручив почесні плякети секретареві 56-го Відділу Петрові Когутові, секретареві 96-го Відділу Миколі Драпалі, секретареві 276-го Відділу Стефанові Іваницькому. Також заслужено одержав почесну плякету Андрій Джула, який 44 роки є секретарем 161-го Відділу і був десять разів обраний головним радним УНС.

Після вручення почесних плякет відбулася коротка дискусія, під час якої секретарі говорили про різні справи, які їх турбують, а найбільше турбує їх безробіття, що перешкоджає в організуванні членів.

Голова Округи А. Джула в заключному слові апелював до всіх, щоб до кінця року повели працю у своїх відділах так, щоб квота Округи була виконана бодай на 75 відсотків. Він подякував всім за те, що прибули на наради, а відтак всіх запросив на гостинуперекуску, якою гостила Управа 161-го Відділу на чолі з головою Йосифом Надзяком, який закінчив наради молитвою.

Клівлендська Округа відбула секретарський курс і організаційні наради

Учасники організаційних нарад Округи Клівленд.

Парма, Огайо (с.г.). — Заходом Управи Окружного Комітету Округи Клівленд, тут в суботу, 12-го жовтня ц.р., в залі Сумівського Дому „Верховина" відбувся секретарсько-організаційний курс, в якому взяли участь 18 урядовців від поодиноких відділів.

Курс відкрив голова Округи мгр Василь Ліщинецький, привітав присутніх союзовців, між ними викладачів — головного секретаря Володимира Сохана і головного організатора Степана Гавриша, якому й передав дальше ведення курсом.

Привітавши учасників курсу, згідно з програмою С. Гавриш виголосив першу лекцію на тему „Значення і потреба вишколу для союзових секретарів і організаторів". Другу лекцію на тему „Основи життьового забезпечення" дав керівник Рекордового Відділу і головний секретар В. Сохан. Третю лекцію „Наш товар — роди союзового забезпечення" дав С. Гавриш, четверту — „Таблиці зворотних вартостей" дав В. Сохан, і останню п'яту „Як забезпечувати членів — психологія забезпеченевої акції" — С. Гавриш.

Слід згадати, що по кожній лекції курсанти мали різні запити до доповідачів, що свідчило про уважне слухання доповідей. Під час перерви відбулася спільна перекуска, а відтак о год. 3:30 по полудні у тій самій залі відбулися організаційні наради.

Наради відкрив і ними проводив мгр В. Ліщинецький, а протокол писав секретар Округи Мирослав Почтар. Відкриваючи наради, голова коротко інформував про працю Округи у всіх її ділянках. Під оглядом організаційним, за його словами є застій, по кінець вересня придбано 30 нових членів. В дальшому він інформував, що члени Управи є активними в різних суспільно-громадських установах, де репрезентують Союз під час імпрез. При тому він також згадав про концерт чоловічого хору „Чайка" і танцювального ансамблю „Веселка" з Австралії який відбувся в неділю, 29-го вересня. Концерт спонзорував Український Народний Союз, але приготування і все інше виконувала Окружна Управа.

Відтак до слова був запрошений головний секретар В. Сохан, який у своїй обширній доповіді заторкнув всі важніші ділянки праці Союзу. Він звернув увагу на поважні фінансові цьогорічні видатки, як призначення 1,000,000 дол. на будову кондомініюму на Союзівці та будову дому для сеньйорів — членів Союзу. При тому він інформував, що оплата за кімнату у згаданому домі буде виносити від 250 дол. до 750 дол. місячно від особи. В дальшому згадав про Союзову Будівлю, видавництво, Союзівку. Він також звернув увагу на те, що Рекордовий Відділ приготовляє „новий товар", тобто нові кляси забезпечення, з одноразовою вкладкою. За його словами це буде Е-65 і ціле життя (Whole life). Ті нові кляси забезпечення повинні ввійти в життя перед закінченням року. Також він заторкнув справу 31-ої Конвенції і при тому дораджував присутнім союзовцям так повести працю, щоб всі мали досить активних членів у відділах, і могли вибирати одного чи більше делегатів.

Присутній на організаційних нарадах головний радний Тарас Шмагала привітав всіх відділових урядовців, а при тому інформував, як проходить Братський конгрес стейту Огайо, який відбувався у цей сам день біля Клівленду.

С. Гавриш говорив про організаційні справи, звернув увагу на те, що не всі відділи організують членів і, тим самим квота Округи не буде виконана. Говорячи про нових членів, він подав ряд практичних порад, де шукати проспектів і які кляси їм пропонувати.

По доповідях відбулася дискусія, у якій дискутанти порушили багато справ, що відносяться до загальної праці Союзу. На всі заторкнені справи відповідав головний секретар В. Сохан.

Закриваючи наради, мгр В. Ліщинецький апелював до присутніх відділових урядовців щоб виконати квоти відділів, призначені Канцелярією Союзу. При тому запевнив присутніх членів Екзекутиви, що доложить всіх зусиль, щоб квота Округи була виконана бодай на 75 відсотків. Подякою всім за участь в курсі і нарадах закінчив голова наради.

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

Микола Іван Бережан, син д-ра Бориса і Марії з дому Троян Бережанів, новий член 114-го Відділу УНСоюзу в Чикаґо, Ілл. Микола це внук бл. п. інж. Володимира Бережана, довголітнього секретаря 114-го Відділу і Олі Бережан, теперішньої секретарки Відділу. Закупив грамоту для свого сина батько — д-р Борис Бережан.

Катерина Анна Плоскіна, донечка Михайла та Ірини Плоскіна, нова членка 268-го Відділу УНСоюзу в Френкфорд, Па. Маленька Катруся це внучка Степана та Марії Уринюк.

Григорій Іван Троян, син Стефана і Джекі Троян, новий член 114-го Відділу УНСоюзу в Чикаґо, Ілл. Закупила союзову грамоту для свого внука бабуня Анна, Троян, що є теж членом 114-го Від.

Джакелина Андрея Кулик, нова членка 163-го Відділу УНСоюзу у Філядельфії, Па. Обдарували союзовою грамотою свою улюблену внучку дідуньо і бабуня Михайло і Йосифа Потучки, які попередньо записали теж до УНС свого внука Михася Кулика. Мама Джакелини і Михася, Анґля, є учителькою Школи Українознавства і дбає, щоб діти добре засвоїли українську мову.

Арета Марія Гарабач, доня Яреми і Зоряни Гарабачів, нова членка 222-го Відділу УНСоюзу ім. Сірого Лева в Клівленді, Огайо.

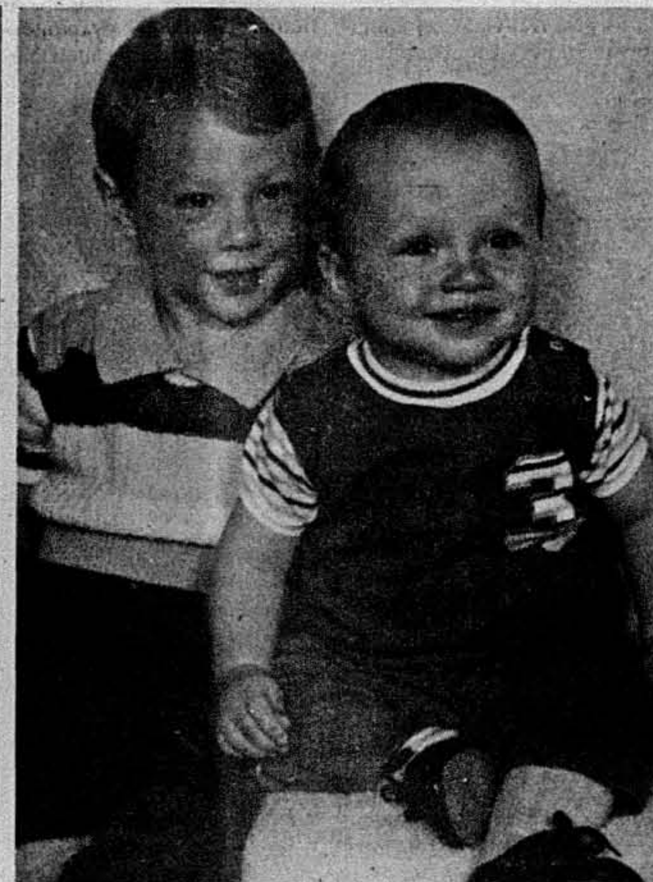
Маленькі союзовці Андрійко і Михась Ковалі — члени 37-го Відділу УНСоюзу в Елизабет, Н. Дж. Андрійко має один рік і став членом УНС в липні 1985 року; його братчик Михась має чотири роки і став членом УНС в березні 1984 року. Поліси закупили бабця і дзядзьо — Михайло й Ольга Ковалі з Кеніпьворд, Н. Дж.

Андрій Павло Ферґусон, син Лідії із Сунаків і Павла Ферґусон, новий член 474-го Відділу УНСоюзу в Монтреалі, Канада. Це другий внук Анни Сунак, яка вписала його до УНС. Бабуня Анна Сунак є теж членом 474-го Відділу.

Анна, Михась, Степан і Марко Терлецькі, нові члени 471-го Відділу УНСоюзу в Монтреалі, Канада. Всіх їх обезпечив в УНС дідо Роман Терлецький.

Василь Степан і Іван Андрій Мироняк, нові члени 220-го Відділу в Чикаґо, Ілл. Бабуня Анна Мироняк забезпечила своїх внуків союзовими грамотами.

Прикладна родина — дідусь і бабуня Теодор і Софія Сущики

Джерзі Сіті, Н. Дж. (с.г.). — У „Трибуні УНС", а також радіових зверненнях ми часто закликаємо бабунь і дідусів подбати про те, щоб їхні внуки в молодому віці були „прив'язані" до Українського Народного Союзу, установи, яка дбає про нашу молодь. Доказом цього служить те, що УНС для найменших видає на протязі довгих років цікавий журнал „Веселку"; призначує спеціяльні грошові нагороди для матурантів шкіл українознавства, молодь (члени Союзу), має можливість працювати на Союзівці, а проводячи там вакації одержує поважну знижку. Найважливіше є те, що студенти мають нагоду одержати Союзову стипендію, яка виносить часто 1,000 долярів. Важливим є і те, що стипендії є не зворотні — це дарунок від Союзу.

Якщо б усі наші бабуні і дідусі пішли за цим закликом і подбали про „прив'язання" своїх внуків (якщо батьки цього не роблять), то УНСоюз кожного року мав би приріст тисячі молоді — майбутности Союзу.

Сидять: Теодор Сущик з внучкою Лярисою Ґелетканич., біля нього внук Андрійко Ґелетканич тримає братчика Данилка; поруч сидить щаслива бабуня Софія з наймолодшою внучкою Марією Вікторією Конте.

За закликом Союзу пішли панство Софія і Теодор Сущики, які мешкають в Естел Менорі, Н. Дж. Господь обдарував їх двома донями, Галиною і Марусею, які були членами Союзу від дитинства. Вийшовши заміж, залишилися членками, а про членство їхніх дітей подбали вже бабуня Софія і дідусь Теодор, які для своїх чотирьох внуків купили коледжове забезпечення в УНСоюзі. Троє старших діточок: Андрійко, Данилко і Ляриса — це діти Галини, заміжньої Ґелетканич, а найменша Марія Вікторія є донею Марійки, замужньої Конте.

Слід згадати, що Теодор Сущик є довголітнім головою 347-го Відділу УНСоюзу в Мілвіллі, Н.Дж., є членом Управи Окружного Комітету Філядельфійської Округи, громадським діячем, головно в ОДВУ, та активним у праці УПЦеркви.

Бабуні Софійці і дідуневі Теодорові ґратулюємо за гарний жест вписання чотирьох внуків до Союзу, а при тому закликаємо й інших бабунь і дідусів „прив'язати" своїх внуків до УНСоюзу. Хто буде наступним?

інж. С. Куропась

Союзова місія до форт Вейн, Індіяна

Нарікають не раз деякі головні урядовці УНСоюзу, що вони не мали жадних доручень Екзекутиви. Такі нарікання лише доказують що дотичні урядовці не урядують, а чекають на манну з неба. Доручень нема, бо доручення не можуть знати що думає робити урядовець щоб доручення дістати.

Я був 33 роки урядовцем в районі Чикаґо, і я все був, так сказати, на „чатах", пильнував що де діється, щоб там і для УНСоюзу було місце. На таких чатах і довідався, що у місті Форт-Вейні на границі стейтів Огайо й Індіяна оснувалася православна парохія. Як є парохія, значить є і люди, бо у Форт Вейні до приходу повоєнної еміґрації українців не було. Я теж довідався, що парохом став о. Євстахій Писар, секретар 335-го відділу УНСоюзу у місті Гарвей, Ілл. Отже, справа легка, зв'язок є і доручення заснувати там відділ не треба. Треба туди поїхати, вдасться зробити щось, то УНСоюз затвердить і за газоліну поверне. Я зв'язався з о. Писаром і він сказав мені, що він щонеділі доїздить до Форт Вейн, поки парохія не стане добре на ноги, бо теперішня церква тимчасово звичайний дім, який треба розбудувати. Я йому порадив свої пляни і він обіцяв мені, що запросить мене до Форт-Вейну. Я з досвіду знав, що наші брати з-над Дніпра люблять землю, садиби з городами, садами і сарайчиками з кабанцями. Я мав практику з Давнерс-Ґров, де я заснував відділ, з Нілсвилл, Віск., з Савт-Бенд, Інд., де постали відділи.

Одного гарного дня (дати не пам'ятаю) я в товаристві організатора Миколи Ткачука відбув дорогу 200 миль до Форт Вейну в неділько вранці. До церкви не поїдемо, рішили ми з Ткачуком, бо по церкві і обіді для нас люди втечуть додому і нашою подорожжю не осягнемо того, що ми плянували. Але о. Писар настоював, що до церкви треба йти, що він скаже на „казанню" про нас і нам легко піде справа. То ми й послухали його. Були в церкві, на обіді в залі церкви, сиділи за головним столом. Замість при входових дверях, мали промови про Союз, мали симпатичного предсідника імпрези. По програмі люди в двері і домів, бо не було кому їх затримати. Вписався лише предсідник з родиною, який обіцяв організувати відділ, але нічого не вийшло. Плян о. Писара не вдався, а наш був кращий, але о. Писар обіцяв допомогти. Від того часу ніхто до Форт Вейн не навідався. Тепер там дві православні громади!.

Добрий приклад до наслідування

Головна радна Анна Гарас передає 10 аплікацій нових членів головному організаторові Є. Гавришеві.

В останній Трибуні УНСоюзу була коротка згадка про те, що голова Контрольної Комісії мгр Іван Геврик, їдучи до Головної Канцелярії УНСОюзу в Джерзі Сіті для проведення піврічної контролі союзового книговодства, не приїхав з „порожніми руками", а привіз 10 аплікацій нових членів.

У вістці про мгра Івана Геврика був заклик, щоб і інші члени Головного Уряду пішли за його прикладом і зорганізували за один місяць 10 членів. Довго на це не треба було чекати, тому що головна радна Анна Гарас під час Організаційних нарад Лігай-Веллійської Окуги передала 10 аплікацій нових членів головному організаторові Степанові Гавришеві. Разом цього року Анна Гарас, як секретарка 47-го Відділу в Бетлегемі до кінця листопада вже приєднала 22-ох нових членів; бракує ще трьох членів, щоб вона відновила членство в Клюбі Заслужених Союзовців, до якого належить 14 років. Слід згадати і те, що А. Гарас вже на протязі 15-ти років очолює Лігай-Веллійську Округу, а перед тим 10 років виконувала обов'язки секретарки згаданої Округи

Закликаємо й інших членів Головного Уряду піти за прикладом мгра І. Геврика і А. Гарас та придбати в грудні по 10 нових членів. Хто буде наступний?

Округа відділів УНС Ню Гейвен відбула Організаційні наради

Бриджпорт, Конн. (с.г.) — Тут в неділю, 27-го жовтня ц.р., в залі української католицької церкви відбулися чергові Організаційні наради стейтової Округи Ню Гейвен, в яких взяло участь понад 25 осіб, що репрезентували десять відділів.

Наради відкрив і ними проводив голова д-р Михайло Снігурович, а обов'язки протоколянта виконував Тарас Сливінський, секретар Округи. Відкриваючи наради голова запросив присутніх кількахвилинною мовчанкою вшанувати щойно померлого секретаря 54-го Відділу і касира Округи сл.п. Василя Добчанського. Відтак він запросив до президії почесного голову Округи проф. Івана Телюка і головного організатора Степана Гавриша. Він також представив нову секретарку 67-го Відділу Любу Писарчик. Згідно з денним порядком подав важливіші дані про працю Округи, а зокрема звернув увагу на організаційну ділянку. Він поінформував, що по смерті св.п. В. Добчанського 54-ий Відділ злучено з 414-им у Ню Гейвені, секретарем якого є проф. Іван Телюк. Він поінформував, що до кінця вересня Округа зорганізувала 32-ох нових членів, а в 1984 році у цей самий час було придбано лише 20 членів. Він також згадав відділи, які за дев'ять місяців не придбали членів, помимо того, що він був в контакті із поодинокими секретарями. Згадав про труднощі в організаційній ділянці, а головно тепер, коли в громадах немає спокою.

Запрошений до слова Степан Гавриш привітав усіх присутніх від Екзекутивного Комітету, привітав нову секретарку 67-го Відділу Л. Писарчик, подякував секретарям за зорганізування нових членів, а головно секретареві 59-го Відділу за передані п'ять аплікації нових членів, забезпечених на поважну суму. Відтак він коротко інформував присутніх союзовців про всі ділянки союзової праці у Головній Канцелярії. Він згадав про фінансову господарку, подаючи, що майно Союзу доходить до 54,000,000 долярів. В біжучому році, як ніколи раніше, признано 100,000 долярів на стипендії для української молоді, членів Союзу. Виплачено ювілейну дивіденду в сумі 1,000,000 дол. 1,000,000 дол. схвалено на розбудову Союзівки — будову кондомініюму та дому для сеньйорів. Торкнувшись ділянки організаційної, він повідомив, що до 30-го вересня придбано 1,300 нових членів, забезпечених на суму 4,200,000 дол. Доповідач звернув увагу на дуже прихильні кляси забезпечення Союзу, які, на жаль, секретарі не пропонують проспектам, а саме: кляси Термінового і життєвого забезпечення. При тому він подав ряд порад, де шукати нових проспектів. Він також поінформував про те, що в короткому часі будуть введені в життя дві нові кляси забезпечення з одноразовою вкладкою. Він звернув увагу на приготування до 31-ої Конвенції Союзу, яка відбудеться в травні 1986 року в Дітройті, та пояснив, скільки потрібно мати активних членів для вибору одного, двох чи трох делегатів. Доповідач звернув увату також на братську діяльність у відділах. Закликав бути в контакті з керівником Братської Діяльности при Союзі Маріянною Сакалош, пропонував влаштовувати прогульки для відвідин Канцелярії Союзу та Союзівки.

Після доповіді Степана Гавриша були різні запити і речева дискусія. Дискутанти Тарас Сливінський, Семен Кравець, Василь Ґіна, Григорій Ґіна, Василь Романишин, проф. Іван Телюк, Осип Гладун і Дмитро Стець заторкнули ряд важливих справ, що торкаються до публікованих статей у нашій пресі, роздору в українській громаді, концерту австралійців, нових кляс забезпечення й інші. Вичерпну відповідь дискутанти одержали від головного організатора.

Після цього на заклик голови д-ра М. Снігуровича схвалено повести так організаційну кампанію так, щоб квота Округи була виконана бодай на 75 відсотків. Слід наголосити, що голова Округи М. Снігурович висловився позитивно про Союз і закликав його піддержувати у організаційній ділянці праці. Присутні дискутували і над відвідинами Головної Канцелярії Союзу. Вони плянують відбути зустріч союзовців Нової Англії трьох Округ Бостону, Вунсакету і Ню Гейвену під час якогось „вікенду" на Союзівці.

Наради подякою всім за участь закінчив голова Округи д-р М. Снігурович, а відтак запросив всіх на перекуску — гостину, яку приготувала Управа 59-го Відділу, головою якого є Дмитро Стець, а секретарем Тарас Сливінський; допомогли їм Марія Сливінська, Марія Пелещук, Марія Болонна і Марія Ґерис.

Організаційні Наради Окружного Комітету відділів УНС в Монтреалі

Монтреаль, Кве. (А. Гладилович). — Цьогорічні Організаційні наради Окружного Комітету Монтреальської Округи відбулися 21-го жовтня в Пластовому Домі в Монтреалі. Нарадами проводила голова Окружної Управи, головна радна Текля Мороз, а протоколював касир Управи Микола Перейма. Головну Екзекутиву репрезентував її головний директор на Канаду, сенатор Павло Юзик. Метою нарад було перевірити працю Округи за останні місяці, обговорити осінню організаційну кампанію й схвалити плян праці на останні місяці 1985 року.

Т. Мороз подала інформації про хід кампанії приєднування нових членів. Ця акція розвивається успішно. Монтреальська Округа, яка зобов'язана приєднати до кінця року 60 членів, приєднала вже 38. Т. Мороз заохочувала відділових урядовців виконати цей плян повністю та посилити акцію приєднування членів у зв'язку з найближчою Конвенцією. Вона звернула увагу також на деякі труднощі в організаційній праці на терені Округи.

Сенатор П. Юзик зілюстрував цифрами постійний зріст Українського Народного Союзу, майно якого переступило вже суму 53 мільйони, та його жертвенність і подав дотеперішні висліди осінньої організаційної кампанії в інших округах УНС в Канаді. Він уважає, що праця Канадського Представництва буде ще краще розвиватися, коли УНС матиме в Торонто власний дім.

З уваги на те, що УНС морально й фінансово піддержує акцію оборони українського імени, сен. П. Юзик розповів дещо також про цю акцію, яку він очолює в Канаді, і зокрема про свою розмову з прем'єром Канади Малруні й деякими міністрами на тему безпідставного очорнювання канадських українців. Акція проти знеславлювання об'єднала українців. В обороні нашого імени й чести стали й деяки визначні канадці неукраїнського роду.

Частина жидів бачить уже, що їхній Літман у пошукуванні „воєнних злочинців" пішов задалеко. І коли раніше говорилося про 5,000 „воєнних злочинців" у Канаді, тепер їх тут, мовляв, уже тільки вісім, але й це число ще не остаточне. А гарячитися з приводу Комісії Дешена нема потреби, бо вона нікого не може судити й має тільки дати звіт кабінетові міністрів, який рішатиме, що далі в цій справі робити.

Для відділових урядовців наради були доброю нагодою ознайомитися з актуальними проблемами Українського Народного Союзу й своєї Округи та зустрітися із сенатором Павлом Юзиком і почути його слово. Шкода, що не всі вони скористали з цієї нагоди.

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північноамериканському континенті, для їх взаємного майбутнього.

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Ч. 3-4 ГРУДЕНЬ 1985 РІК IV

Любомир Винар

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО:1965-1985

Відзначення 20-ліття діяльности УІТ заслуговує на обширніше обговорення, зроблення відповідних висновків відносно проробленої праці і на застанову над головним завданням українських істориків, які проживають на Заході.

Товариство постало в березні 1965 року за ініціятивою істориків Олександра Оглоблина і Любомира Винара у тісній співпраці з такими науковцями: Марко Антонович, Наталія Полонська-Василенко, Богдан Винар, Ілля Витанович, Олександер Домбровський, Василь Дубровський, Михайло Ждан, Ігор Каменецький, Роман Климкевич, Петро Курінний, Михайло Міллер, о. Іриней Назарко, Євген Онацький, Ярослав Пастернак і Микола Чубатий. Всі вони були членами Ініціятивної Групи УІТ, яка оформилася в листопаді 1964 року і відповідала за організацію історичного товариства.

Першу управу УІТ очолили: Олександер Оглоблин—голова, Наталія Полонська—заступник голови, і Любомир Винар, науковий секретар, який також був основником „Українського Історика" в 1963 році і координатором праці Ініціятивної Групи УІТ. Які ж були головні завдання новопосталого товариства? Ясну відповідь на це питання знаходимо в офіційному повідомленні УІТ із березня 1965 року, в якому читаємо, що УІТ має такі цілі:

1. Об'єднувати істориків, дослідників допоміжних історичних наук, а також активних прихильників української історичної науки.
2. Пильнувати і боронити інтереси вільної української історичної науки і її кращі традиції.
3. Нотувати й виправляти фальшиві і тенденційні інтерпретації історії України в історичних працях в СССР і на Заході.
4. Видавати історичний журнал „Український Історик" і допомагати у виданні історичних праць з історії України і Східньої Европи.
5. Сприяти виявленню, реєструванню й вивченню джерельних матеріялів до історії України в закордонних архівах і бібліотеках.
6. Співпрацювати з українськими і неукраїнськими науковимим установами.

Об'єктивно можна ствердити, що УІТ протягом свого двадцятилітнього існування повністю вив'язалося із своїх завдань і сьогодні є одним із найповажніших українських наукових товариств, яке є афіліоване з престижевою Американською Історичною Асоціяцією, входить в наукову Раду СКВУ і співпрацює з різними українськими і неукраїнськими науковими і професійними установами.

Головну увагу звернуло УІТ на науково-видавничу діяльність, побіч організації і участи різних наукових конференцій і організаційної праці. Що ж зроблено в цій ділянці? В першу чергу, розбудовано і видано 21 том „Українського Історика" (84 числа, понад 6,000 сторінок друку), який в 1985 році став журналом історії і наукового українознавства. Цей журнал є репрезентативним речником української національної історіографії; він стоїть на рівні поважних европейських і американських наукових журналів. Матеріяли з У. І. реєструються в найповажніших міжнародних бібліографічних довідниках. Не менш важливо підкреслити, що „Український Історик" став правдивою творчою лябораторією різних ґенерацій українських науковців, які репрезентують різні історичні школи. Вдержання і розбудову У.І. понад 20-ть років—це правдиве „чудо", якщо взяти до уваги, що журнал вдержується повністю з передплат і добровільних датків людей, які розуміють завдання і вагу української національної історіографії на Заході. І тут лише можемо скласти щиру подяку нашим співробітникам, передплатникам і добродіям-жертводавцям, які протягом довгих років допомагають нам у розбудові „Українського Історика".

Крім журналу, УІТ видає такі серійні видання: „Історичні монографії", „Історичні студії", „Мемуаристика", „Грушевськіяна" і в 1985 році започатковано нове серійне видання „Українсько-жидівські студії". До 1985 року УІТ видало 55 книжкових видань, включаючи перший **Історичний Атлас України** (1980). В останніх двох роках УІТ видало; English Reports on Mazepa, 1687-1709 (1983, 175 p.) д-ра Т. Мацькова; Symon Petlura and the Jews (1985, 62 p.) д-ра Тараса Гунчака; Mykhailo Hrushevsky 1866-1936. Bibliographic Sources (1985, 220 p.) за редакцією д-ра Л. Винара. Крім того видано студію „Дмитро Дорошенко" (1983) і науковий збірник, присвячений Михайлові Грушевському („Український Історик", том 21, 1984, 320 стор.).

Видання УІТ знайшли позитивний відгук у неукраїнській і українській науковій критиці й це є найкращим барометром для науково-видавничої діяльности УІТ. Протягом останніх 20-ох років Товариство організувало і брало участь в численних наукових конференціях і з'їздах, присвячених різним аспектам східньоевропейської і української історії. На окрему увагу заслуговує діяльність товариств сприяння УІТ в Торонто, Клівленді й інших місцевостях, які допомагають в розвитку діяльности УІТ. Окрему увагу УІТ присвятило вивченню діяльности і життя найвидатнішого українського історика Михайла Грушевського. За ініціятивою Товариства гідно відзначено 100-ліття з дня народження Михайла Сергієвича в 1966 році, і 50-ліття з дня його смерти в 1984 році, який Наукова Рада СКВУ за нашою ініціятивою проголосила „Роком М. Грушевського". УІТ своїм виданням поставило твердий ґрунт під грушевськознавство і тепер плянує інші видання з цієї важливої ділянки українознавства. Тепер декілька наших спостережень про стан української історичної науки і завдання українських істориків і УІТ.

Історична наука в Україні знищена, а т. зв. совєтська історіографія стала служкою російсько-комуністичної влади. Вона є головним фальсифікатором усіх періодів історії України і пропаґує російську концепцію „нової історичної спільноти—совєтського народу". Це робиться шляхом русифікації української історії, науки і всіх ділянок українського життя в совєтській Україні. На Заході багато істориків прийняли російську або совєтську схеми історії Східньої Европи з фальшивою історичною періодизацією і термінологією. Саме тому у їхніх працях історія України представлена в кривому дзеркалі, як додчіпка до „Історії Росії".

Українознавчі осередки, які існують при американських і канадських університетах дотепер не спромоглися впровадити в західню історіографію об'єктивної схеми історії України, а часами видають контроверсійні праці, щоб не сказати більше. Для ілюстрації можна згадати працю О. Пріцака про походження Руси, П. Маґочого про Карпатську Україну і Ґрабовича про Т. Шевченка. Крім того існує кризовий стан досліджень української ранньої і середньовічної історії. Отже, можна сказати, що стан вивчення історії України на Заході не є задовільний. Тому історики-представники української національної історіографії мусять окрему увагу присвятити фальсифікації або неповному насвітленню історії України в СССР і на Заході, а заразом творити нові історіографічні вартости.

Уважаємо, що УІТ і інші наукові установи повинні змагатися за впровадження об'єктивної схеми історії України, з об'єктивною періодизацією і історичною термінологією історії Східньої Европи, яку повинні прийняти західні історики. Саме тому УІТ плянує окремий збірник, присвячений цій тематиці.

Кожний період української історії, починаючи від раннього і середньовічного і кінчаючи XX століттям, заслуговує на окремі монографічні дослідження. Крім того, окрему увагу треба звернути на вивчення XX століття, зокрема історії України в Другій світовій війні й на вивчення колоніяльного імперіялізму СССР. Думки, що історія XX століття не є доменою історичного досліду, слід відкинути, як застарілі і неактуальні. Окрему увагу треба присвятити дослідженню української історіографії, західніх джерел до історії України, а також науковому вивченню історії українців в Америці й інших західних країнах. Ці ділянки досліду є, на жаль, занедбані. УІТ також готує англійською мовою обширну історичну бібліографію України, яка буде назаступимою в історичних дослідженнях.

У зв'язку із науковим відзначенням Тисячоліття Хрищення в Україні, крім видання оригінальних праць, треба застановитися над можливістю англомовного перекладу „Історії України Руси" Михайла Грушевського, як клясичного і найвидатнішого твору української історіографії. Це також відноситься до „Археології України" Я. Пастернака. Це куди важливіші „історіографічні пам'ятники" в порівнянні до інших стариних історичних творів. Найкраще, якщо б реалізацією цих проєктів зайнялася Наукова Рада СКВУ у співпраці з науковими установами.

Ми навели лише декілька прикладів запроєктованих і потрібних видань. У короткій статті немає змоги обговорити задовільно цю проблематику. Наші думки можна закінчити твердженням, що найважливішим завданням УІТ і українських істориків є об'єктивно і правдиво насвітлити історичну метрику українців і розвиток українського історичного процесу в усіх історичних періодах. Ми віримо, що в цій праці українська громада нам допоможе і належно оцінить здобутки УІТ за останніх двадцять років, а також допоможе в реалізації наших науково-видавничих проєктів в 1980-их роках. Ми віримо в дальші тривалі успіхи істориків, які розуміють завдання української національної історіографії.

Українське Історичне Товариство висловлює подяку Головному Екзекутивному Комітетові УНСоюзу за дозвіл видрукувати ці матеріяли в органі УНСоюзу, щоденнику „Свобода".

ІНІЦІЯТОРИ УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА

Проф. д-р Олександер Оглоблин, почесний голова УІТ

Проф. д-р Любомир Винар, голова УІТ і основник „Українського Історика".

Відзначення 20-ліття УІТ

Першого червня 1985 року в Торонто відбулася третя наукова конференція УІТ, присвячена 20-літній діяльности Товариства і відзначенню 100-ліття смерти Михайла Костомарова (1895-1985). Конференцію коспонзорувала Наукова Рада при СКВУ, членом якої є УІТ. У програму конференції входили: Впровадження — д-р Марко Антонович, який був організатором конференції; „Слово про УІТ і завдання українських істориків" — д-р Любомир Винар; „Вклад галицьких учених у вивчення ранньої історії України-Руси" — д-р Олександер Домбровський; „Мазепа в оцінці Вольтера" — д-р Мирослав Небелюк і „Мазепа в оцінці Костомарова" — д-р Теодор Мацьків. Господарем конференції було Товариство Сприяння УІТ, від якого привіт склав Ярослав Лаптута, голова Товариства. Після дискусії відбувалася друга частина цієї вдалої імпрези, якою проводив Я. Лаптута. Ред. В. Кемпе говорила про свою подорож в Україну і висвітлювала прозірки із Києва, Львова й інших міст України. Також під час цієї зустрічі з українською громадою в Торонто мгр К. Микитчук влаштував виставку видань УІТ. Чисельно зібрана публіка виявила зацікавлення діяльністю УІТ. Признання належиться господарям конференції — Т-ву Сприяння УІТ, і паням за приготування смачного буфету. В Торонто щорічно відбуваються конференції УІТ, які вже здобули серед широких кіл громадянства, добру репутацію.

Нові видання УІТ

УІТ започаткувало нове серійне видання „Українсько-жидівські студії". У першому випуску цієї серії видруковано студію д-ра Тараса Гунчака „Симон Петлюра і жиди: переоцінка". Праця основана на джерельних матеріялах і заповнює важливу прогалину в історичній літературі. У цьому випуску знаходимо також важливі документи в перекладі на англійську мову і вибрану бібліографію, присвячену українсько-жидівським взаєминам. Це англомовне видання коштує лише 6 долярів. Видання видано завдяки допомозі Товариства УІТ в Торонто.

У 1985 році появилося за редакцією д-ра Любомира Винара „Михайло Грушевський, 1866-1934. Бібліографічний довідник". Це фундаментальне видання необхідне для дослідників української і східньоевропейської історії, а також для дослідників життя і творчости найвидатніщого українського історика і голови Української Центральної Ради. Цей бібліографічний збірник нараховує понад 200 стор. і в розпродажу коштує лише 20 дол., а передплатники одержують його по зниженій ціні за 15 дол. Прихід із розпродажу збірника призначено на розбудову Видавничого Фонду М. Грушевського. Це видання розіслано усім передплатникам У.І. в Америці з проханням його закупити або скласти добровільний даток на фонд М. Грушевського. Усіх, хто ще не прислав добровільного датку за це видання, просимо зробити це в короткому часі.

(Закінчення на стор. 8)

Видавничий Фонд Українського Історичного Товариства

БУДІВНИЧІ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

Реалізація науково-видавничих плянів УІТ і розбудова „Українського Історика" повністю залежить від допомоги наших прихильників, членів Товариства і передплатників УІ. Йдеться про фундаментальні видання українською і англійською мовами. Саме тому Управа УІТ щиро дякує усім жертводавцям за їхнє вирозуміння і допомогу. Вони є правдивими будівничими української історичної науки. Фундаторами УІТ є ті жертводавці, які складуть пожертву від 1000 дол. вгору, меценати складають від 500 дол. до 1,000 дол. Доживотна вкладка виносить 300 дол. і зараховується як пожертва.

Фундатори: Українське Національне Об'єднання, Філія Ст. Боніфас — 500 дол. (разом 1,500 дол.); панство Тетяна і Ярослав Романишини — 250 дол. (разом 1,750 дол.); панство Ольга і Ярослав Лаптури (разом 1,700 дол.); Марія і Дмитро Гулеї — 700 дол.

Меценати: по 600 дол.: Комітет Українців Канади (відділ Монтреаль), Ірина Малицька, Кредитівка „Будучність" (Торонто); по 500 дол.: Яро Почапський (в пам'ять бл. пл. Софії Почапської-Кілярської); О. Торищак, Альберта Фюел Ойл (Торонто). Українська Кредитова Спілка (Торонто) — 360 дол.; по 300 дол.; д-р Ярослав і д-р Ольга Ґеник-Березовські, Організація Українок Канади (відділ Монтреаль); по 250 дол. Кредитова Спілка (Ню Йорк) Ко-УСЕ (Торонто), І. Микитинський; по 200 дол.: митрофорний прот. о. Я. Гайманович, В. Роєнко, Іванна Смеричинська (разом 500 дол.); Василь Дубик, д-р Б. Запутович — 180 дол. (разом 720 дол.); Ігор Микитчук — 150 дол. (разом 670 дол.); Ольга і Євген Курдидики — 110 дол.; по 100 дол.: д-р Константин Кебало, інж. Александер Скоп, Я. Дацьків, мгр О. Стовба (разом 350 дол.), М. Мацьків, „Просвіта" (відділ Монтреаль), Українська Народна Кредитова Каса

(Закінчення на стор. 7)

НОВІ ЧЛЕНИ УІТ

Цей список включає дійсних членів і членів-прихильників УІТ. Доживотна членська вкладка виносить 300 амер. дол., члени-меценати вплачують одноразово 500 дол., а члени-фундатори — від 1,000 дол. вгору. Членська вкладка і передплата „Українського Історика", в 1985 році виносить 25 дол.

Члени в Австралії: проф. д-р Наталія Пазуняк, д-р Т. Яськевич, Я. Михайлишин, Б. Соловій, С. Лисенко, М. Сендзік, о. Дмитро Сенів В. Фокшан, д-р Л. Гаврилів, д-р І. Лалак, д-р Д. Добрянський.

Члени в Америці: Митрополит Стефан Сулик, проф. Ігор Зєлик, проф. д-р Петро Козел, Ігор Бемко, Семен Нечипорук, д-р І. Савка, В. Писанівський, інж. Роман Грабець, С. Книш , д-р Богдан Кузьма, о. митр. Злочівський, Р. Кравець, Софія Незд, проф. д-р Християна Воробець, д-р Альвін Капуста, Яро Почапський, Нестор Криса, проф. Роман Чучкевич, М. Соханівський Е. Третяк, О. Рудь, д-р Іларіон Калиневич, д-р Е. Федоренко, П. Остапович, о. проф. Семен Гаюк.

Члени в Канаді: д-р Степан Росоха, Стефан Савдек, В. Левицький, О.Е. Хабурський, Юрій Ганас, д-р Т.О. Ґеник-Березовський, Марія Комарницька, Василь Чупринда, Тихон Боєр, Евген Макарик, Василь Дубик, д-р Д.В. Соханівський, д-р Н. Крав, Володимир Сміяк, Василь Федорович.

Члени в Европі: проф. д-р Аркадій Жуковський (Франція).

ПОДЯКА

Управа УІТ складає щиру подяку Дирекції Наукового Фонду Української Асоціяції Університетських Професорів (проф. М. Мельник, директор Фонду) за дотацію в сумі 1,000 дол. на видання праці, Михайло Грушевський, 1866-1934; „Біо-бібліографічні джерела", яку видано в 1985 році. Теперішнім головою Асоціяції є проф. Михайло Пап, якому також складаємо щиру подяку за дотацію УАУП.

* * *

На окреме признання і подяку заслуговує Філія Українського Національного Об'єднання в Ст. Боніфас (В. Климків, екзекутивний секретар) за щорічну дотацію в сумі 500 дол. на Видавничий Фонд УІТ і за дотацію в сумі 750 дол. на Видавничий Фонд М. Грушевського.

ЗАКЛИКАЄМО ВСІ УКРАЇНСЬКІ УСТАНОВИ І ГРОМАДЯН СКЛАСТИ ОДНОРАЗОВУ ПОЖЕРТВУ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД УІТ. ЦЕ БУДЕ КОНКРЕТНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ 20-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА, ЯКЕ ПРИЧИНИТЬСЯ ДО ДАЛЬШОЇ РОЗБУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОЇ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ.

ВИДАВНИЧИЙ ФОНД УІТ ім. МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

З нагоди відзначення в 1984 році 50-ліття смерти проф. Михайла Грушевського УІТ заклав спеціяльний Фонд М. Грушевського. Цей Фонд призначений на видання праць найвидатнішого історика України, а також публікацій, присвячених його життю і творчості. УІТ складає щиру подяку особам і установам, які включилися в розбудову Видавничого Фонду М. Грушевського.

Список ч. 2

По 500 дол.: В. Ростун (Чикаґо), Софія Нездь; по 300 дол.: д-р Микола Грушкевич; по 250 дол.: Сергій Сімяник, Об'єднання Українців Метрополітального Вашінґтону (Уляна Сось, голова); по 200 дол.: прот. Я. Гайманович; по 150 дол. о. Володимир Грабець; по 100 дол.: проф Юрій Луцький, Антон Яременко, д-р Роман Дзядів, д-р М. Суховерський, д-р Богдан Шебунчак, д-р В. Когутяк, Мирон Білас, Осип Фіріщак, С. Тампаш, мґр О. Стовба; по 50 дол.: Д. Яремчук, В. Медуха, Яр. Дацьків, М. Татарнюк, Орест Щур, Марія Ковальська, Ксеня Антипів, проф. Т. Цюцюра, Роман Вомпель, д-р Володимир Душник, Зеня Мельник проф. Неоніля і Олексій Головко, Р. Корсун, В. Романовський, Роман Цьонка

(Закінчення на стор. 8)

ПРИГАДКА ЧЛЕНАМ УІТ І ПЕРЕДПЛАТНИКАМ У.І

Просимо усіх передплатників „Українського Історика" і членів УІТ якнайшвидше вирівняти передплату за 1985 рік. Також деяке число членів і передплатників залягає з передплатою за 1984 рік. Кожна затримка передплати сповільнює науково-видавничу діяльність УІТ і появу „Українського Історика". Видавнича діяльність Товариства базується майже виключно на членських вкладках, передплатах і добровільних датках наших приятелів. Товариство не має відповідного адміністративного апарату, щоб декілька разів на рік висилати пригадки про залеґість наших передплатників.

В 1985 році передплата „Українського Історика" і членська вкладка виносить 25 дол. Без огляду на підвишку коштів друку і поштових видатків, Управа УІТ наразі вирішила не збільшувати коштів передплат. „Український Історик" — єдиний український історичний і українознавчий журнал, заслуговує на вашу повну підтримку. Одночасно просимо кожного передплатника УІ в ювілейному році Товариства, в якому відзначуємо його 20-ліття, приєднати бодай одного нового передплатника. Це буде найкраще і тривале відзначення цього ювілею і праці українських дослідників, які друкують свої дослідження на сторінках „Українського Історика". Тут ще раз бажаємо підкреслити, що членами УІТ можуть стати історики, дослідники українознавчих дисциплін і любителі історії. Жертводавцями можуть стати поодинокі меценати і установи. Йдеться про підтримку і розбудову нашого єдиного історичного журналу, який стоїть на сторожі історичної правди України. Тому ще раз просимо вас допомогти УІТ у відповідальній праці. Просимо вирівняти якнайшвидше вашу передплату. Бажаємо також пригадати, що в подрібній розпродажі поодиноких випусків УІ журнал коштує більше і тому в інтересах читачів вплачувати вчасно річну передплату за журнал. Членська вкладка також виносить 25 дол. і включає передплату „Українського Історика".

Тих осіб, що бажають передплатити „Українського Історика" і скласти добровільну пожертву, просимо виповнити залучений внизу листок:

ЛИСТОК УІТ

Ім'я і прізвище:..
(англійською мовою)

Адреса: число дому, назва вулиці:

Місто:........................стейт/провінція:..........................зіп.число: ....

У залученні пересилаю передплату на „Українського Історика" в сумі:.....................

Пересилаю добровільний даток в сумі: ....

Разом: ....

Чеки або грошові перекази виставляти на УІТ або „Українського Історика".:
"The Ukrainian Historian"
P.O. Box 312
Kent, Ohio 44240
U.S.A

65-РІЧЧЯ ПЕРЕБУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ В ЕКЗИЛІ

ЛИСТОПАД 1920 Р. — ЛИСТОПАД 1985 Р.

ВИХІД У ЕКЗИЛЬ

„21-го листопада 1920 року голова Ради Міністрів Української Народної Республіки Андрій Лівицький, стоючи на останньому клаптику власної незалежної державної території, на березі трагічного в нашій історії Збруча в Оріхівцях, разом з командуючим Українською Армією генералом Михайлом Омеляновичем Павленком, пропускав на галицький беріг річки полки і дивізії української армії, що з боєм відступали перед безмірно військово переважаючим ворогом, та ті державні установи і тисячі громадян, що під прикриттям свого війська слідом за своїм урядом ішли на чужину.

Одночасно над тим же Збручем в Підволочиськах голова держави, Головний Отаман Симон Петлюра разом з своїм оточенням був свідком останньої геройської битви нашої кінноти і бронепотягів з навалою десятикратно переважаючих сил ворога.

Цілий день в безперестанних контратаках відганяв большевиків Мазепинський кінний полк від переправи через Збруч, даючи змогу усім військовим і цивільним обозам перейти на правий беріг Збруча до Галичини, де стояло польське військо, що в той час мало завішення зброї з большевиками. Виконавши до кінця своє бойове завдання і вояцький обов'язок, мазепинці пізно ввечорі вбрід перейшли Збруч, а бронепотяг „Кармелюк", вистрілявши в лави ворожої кінноти Котовського останні набої, гримнув з кручі злощасної річки, не давшись в руки ворогові.

Так скінчився останній день геройської епопеї трьохлітніх боїв регулярної української армії з напасником ворогом, боїв, ведених на рідній землі в обороні її суверенности, під державним проводом, з гордо піднесеним перед цілим світом чолом, боротьби народу-господаря, що бореться в своїй хаті за свою правду і силу і волю".

Вгорі подано уривок з опису останніх героїчних боїв українського війська правника і сотника армії УНР Віктора Соловія. Він був також одним із високих урядовців Цивільної Канцелярії Директорії УНР. Після 1945 року був членом екзильного уряду УНР. Пізніше став єпископом УАПЦ і помер в Австралії, як Архиєпископ Варлаам.

ДЕКЛЯРАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ В ЕКЗИЛІ

(уривки)

З декларації Державного Центру УНРеспубліки, датованої серпнем 1985 року і підписаної Президентом УНР Миколою Лівицьким, віцепрезидентом Юрієм Бойко-Блохином, головою УНРади Павлом Лимаренком і Головою Уряду Ярославом Рудницьким:

„В половині листопада 1920 року, отже 65 літ тому, регулярна Армія Української Народної Республіки в тяжких героїчних боях проти незмірно переважаючих російсько-большевицьких військ мусіла разом із своїм Урядом і державним установами вдатися на чужину. Та легітимний уряд УНРеспубліки не припинив на чужині своєї діяльности і боротьби для визволення українського народу.

Микола Лівицький, Президент УНР від року 1965

Девізом українського Уряду стали слова голови держави і Головного Отамана Українських Військ Симона Петлюри, що він їх проказав у тиждень після виходу на чужину в екзиль, 28-го листопада 1920 року: „Опинившись в умовинах перебування на чужій території, Правительство не повинно ліквідувати ні себе, ні своєї державної роботи, а навпаки, вжити всіх заходів до скріплення свого становища і зміцнення тих кроків, які воно повинно вжити в інтересах майбутнього відновлення праці на теренах України".

З того часу проминуло вже 65 років. Отже, протягом 65-ти років існує і діє на вигнанні екзильний Державний Центр Української Народної Республіки з екзильним Урядом і від 1948 року з екзильним передпарляментом — Українською Національною Радою ...

Провадячи свою визвольну акцію, Державний Центр УНРеспубліки сподівається, що українське громадянство в діяспорі, саме в цю річницю, прийде йому з необхідною моральною, а також і матеріяльною допомогою..."

З декларації після трагічної смерти Симона Петлюри, датованої 12-им червня 1926 року і підписаної Андрієм Лівицьким, заступником голови Директорії і Головного Отамана Військ УНР, Вячеславом Прокоповичем, головою Ради Міністрів, і ген. штаб. ген-хор. Володимиром Сальським, військовим міністром:

„Через невдачі та вигнання провідників визвольна боротьба не припинилася - не зійде вона з свого переможного шляху і через трагічну смерть великого вождя.

По смерти незабутнього вождя виконання обов'язків голови Директорії, Головного Отамана Військ УНРеспубліки перейшло до голови Ради Міністрів Андрія Лівицького на основі закону 12-го листопаду 1920 року, а Рада Міністрів в засіданні 1-го червня 1926 року прийняла цей акт до відома і виконання.

Приймаючи на себе в цей відповідальний час увесь тягар праці нашого національного і державного визволення, Уряд Української Народної Республіки дає урочисту обітницю перед цілим українським народом та перед славною пам'яттю Симона Петлюри свято і непорушно виконати до кінця свій обов'язок перед батьківщиною. Уряд закликає всіх громадян українських до братнього об'єднання навколо ідеалів УНР, освячених кров'ю наших патріотичних військ та їх головного Отамана.

Коли спадуть з народу українського тяжкі та ганебні кайдани, коли на лицарській крові наших борців постане незалежна українська держава, буде тоді закінчено працю й часове завдання Уряду Української Народної Республіки. Відновивши державність свою на вільній землі, український народ скаже своє суверенне слово і покличе до влади тих, кого волітиме поставити коло великої державної праці. А до того часу, підвівши високо в гору прапор Української Народної Республіки, що випав з натруджених рук славного лицаря, Уряд УНР закликає націю українську до дальшої боротьби з ворогом, що брутальною силою поневолив нашу батьківщину та найманою рукою занапастив незабутнього вождя народного".

Андрій Лівицький — Президент УНР в роках 1926—1954

Симон Петлюра — Президент УНР в роках 1920—1926

З відозви після закінчення процесу проти СВУ і СУМ, датованої 26-им травня 1930 року і підписаної Андрієм Лівицьким, Вячеславом Прокоповичем і Володимиром Сальським:

„До цього всього додано ще й кривавого нелюдського терору. Тисячі найбільш свідомих українських громадян без суду розстріляно, ув'язнено або заслано на північ Московщини, та до Сибіру. А 45 видатних представників української інтеліґенції, наукових та культурних діячів виділено та поставлено перед большевицький суд у Харкові. Судили їх за патріотизм, за спротив комунізмові, за працю на користь української культури, за прагнення самостійности України, за надію на поворот Української Народної Республіки. Їх обвинувачували за зносини з Урядом Української Народної Республіки та кидали на цей Уряд ганебні, провокаційні наклепи і вигадки.

Влаштовуючи Харківський процес, засуджуючи підсудних на тяжкі кари, большевицька окупаційна влада України думала залякати цим український народ, відвернути його від Української Народної Республіки, дискредитувати легальний Уряд та цим ослабити спротив народа і привернути його до признання окупантської влади.

Та помилився ворог і тепер, як помилився він в році 1926, коли рукою найманого ката вбив у Парижі голову Директорії, Головного Отамана Війська Української Народної Республіки Симона Петлюру. Не зламав він волі українського народу, лише виявив своє безсилля та показав цілому світові, що український народ і після десяти років окупації ставиться до большевицької влади, як до влади чужої, що як раніше, так і тепер український народ бажає самостійної Української Народної Республіки, свого національного Уряду та під його проводом готовий розпочати останній бій з ворогом за правду і незалежність.

Народне український! Твоя незломна твердість, впертість в боротьбі з ворогом, віра в конечну перемогу права і справедливости викликають подив цілого світу та дають Урядові Української Республіки силу і твердість провадити невтомну боротьбу з ворогом України.

Уряд Української Народної Республіки закликає тебе, народе український, на Україні і в розсіянні сущий, забути всі часові внутрішні розходження, об'єднатися, скупчити всі сили розуму і волі на одному завданні, на одній спільній національній меті: одностайно й однодушно на ворога стати за звільнення рідного краю від московської неволі та за відновлення самостійного, незалежного державного життя на вільній українській землі".

З декларації в рік вибуху Другої світової війни, датованої 22-им січня 1939 року і підписаної головою Уряду В. Прокоповичем і міністром військових справ В. Сальським:

„Усі наші думки, всі почуття наші — там, на Україні далекій. Для нашої батьківщини, для добра українського народу довгі роки перебуваємо на чужині, безперестанно працюючи на визволення української нації та української держави. І хоч ділять нас од нашого Народу великі простори чужих земель, та проте знаємо, що ми не самі, що й там, на батьківщині, українські патріоти ведуть ту саму працю, що й ми, об'єднанні з нами тим самим непереможним змаганням — здобути в своїй хаті свою правду і волю...

Минулої осени, вирішального часу европейської кризи, Уряд телеграмою до Ґодесберґу одразу став в обороні прав наших закарпатських земляків, а далі звернувся до учасників Мюнхенської наради, пізніше й до всіх великих держав з меморіялом, де окреслив проблему державности України у весь її зріст. Та в опублікованих заявах, нотах і деклараціях Уряду проступає лише частина того, що зроблено й робиться, самою бо природою речей не все з того надається до загального відома.

Во ім'я України, якій ми віддаємо всю нашу увагу, всі думки, всі сили, все життя наше, кличе сьогодні Уряд наше громадянство до збільшення сили шляхом зміцнення організаційних зв'язків для здійснення того гасла й досягнення тієї мети, що ними й для них живемо ми всі. Гасло те, оддавна нашим Урядом проголошене, відоме: понад партіями і клясами — нація й держава. Понад усім — Україна! Мета Уряду й нас усіх — визволення України з московської неволі й відновлення на її землях власної суверенної державности. Уряд УНР сьогодні є носієм тієї державности і його обов'язок — зберегти її непорушною й донести до визволеного Києва, золотоверхої столиці Великої України. А в які реальні форми вкладеться та державність у майбутньому, то — воля Зверхнього Господаря нашої землі, суверенного народу українського...

Вітаючи усіх вірних синів України, на рідній землі і в розсіянні сущих, Уряд Української Народної Республіки звертається до всіх, хто зберіг твердість віри, бадьорість духу, незламність переконання, витривалість і національну дисципліну, з незмінним словом: Всі ми цієї відповідальної хвилини мусимо найміцніше об'єднатись під вкритими безсмертною славою бойовими прапорами нашими, навколо голови держави, Головного Отамана війська Української Народної Республіки Андрія Лівицького, всі, як один, чекаючи на наказ його, що покличе нас виконати святий обов'язок перед батьківщиною".

З декларації ІУ-ої сесії УНРади, датованої 21-им березня 1957 року, коли після смерти А. Лівицького в 1954 році Президентом УНР був Степан Витвицький, віцепрезидентом ген. Олександер Удовиченко, головою УНРади Іван Багряний і головою Уряду УНР (Виконавчого Органу). Микола Лівицький:

„Під заслоною пропаґанди про „суверенну державу українського народу" — Українську ССР, режим диктатури і терору триває в Україні й далі: русифікація, нелюдська експлуатація населення, грабунок економічних багатств України — все це продовжується під пануванням т.зв. „колективного керівництва". В супроводі порожніх заяв про так зване „поширення прав союзних республік", Кремль далі посилює колоніяльний режим в Україні...

Нерозривно зв'зана зі своїм народом, Українська Національна Рада протестує проти гноблення українських народних мас большевицькою Москвою...УНРада звертається до всіх українців, що живуть у вільному світі, і закликає їх пам'ятати про боротьбу українського народу на рідній землі. Не на еміґрації, а там, в Україні, вирішується доля українського народу і української державности, і це особливо наголошує ІУ Сесія Української Національної Ради. Українська політична еміґрація також мусить виконати ряд важливих завдань, які мають допомогти у визволенню України...

Степан Витвицький - Президент УНР в роках 1954—1965

З нагоди сорокріччя Української Національної Ради Четверта Сесія Української Національної Ради нагадує про потребу братерської згоди всіх українських сил у вільному світі. Ми гаряче бажаємо об'єднання наших політичних організацій на базі єдиного законного Державного Центру Української Народної Республіки. Таке об'єднання зміцнить політичні сили нашого народу...УНРада уважно і з симпатією стежить за боротьбою поневолених народів проти російського комуністичного імперіялізму... ІУ Сесія УНРади ще раз заявляє про свою волю боротися проти московського большевицького імперіялізму разом з усіма поневоленими країнами... В сорокріччя російської революції 1917 року УНРада звертаєтся теж і до російського народу, іменем якого большевицькі диктатори творили і творять свої злочини проти всіх націй. УНРада радіє, що також в російському народові росте спротив комуністичній диктатурі...Ці визвольні ідеї поведуть народи до загальної революції проти совєтської деспотії. І тоді, на руїнах комуністичної тиранії, встане відроджена незалежна і соборна Українська Народна Республіка — демократична держава вільного народу".

В НЮ ЙОРКУ ВІДЗНАЧЕНО 65-ТУ РІЧНИЦЮ ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ

Ню Йорк (С.Ж.). — В суботу, 16-го листопада ц.р. тут відбулося врочисте відзначення 65-ої річниці дії Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі. В цей день, о год. 3-ій по полудні, зібралася численна українська й чужинецька публіка в Українському Інституті Америки, в приміщеннях якого проведено це святкування.

З-поміж українців були присутні представники українських політичних організацій і громадських установ та відомі громадсько-політичні особистості. Між чужинецькими гостями були представники екзильних урядів поневолених Москвою народів та провідні церковні і політичні діячі.

Відкрив це святкування вступним словом д-р Вікентій Шандор, а привітав гостей та проводив програмою д-р Степан Ворох. Відповідну молитву провів о. Борисенко.

Постанням вшановано державні гимни Америки, Канади, Австралії і всіх вільних держав світу, на теренах яких проживають українці та діють станиці Прихильників ДЦ УНР в екзилі.

Глибокозмістовне слово від ДЦ УНР в екзилі виголосив Президент ДЦ УНР Микола Лівицький, в якому обговорено деякі важливі справи українського політично-державницького життя на чужині. Потішаючою в мові Президента була згадка про те, що довершусться консолідація українських еміґраційних політичних угрупувань в рамках ЦД УНР.

Усні привіти виголосили: митрополит Білоруської Православної Церкви в Америці, президент Білоруської Народної Республіки в екзилі, головний отаман Козакії, Гласков, голова Польського інституту ім. Й. Пілсудського в Америці і голова Української УРДП проф. Михайло Воскобійник. Письмові привіти наспіли від: митрополита Української Православної Церкви Мстислава, митрополита Української Католицької Церкви Стефана, Владики Василя Лостена та від екзильних урядів Литви, Латвії і Естонії.

Бадьоре слово про 65-ту річницю ДЦ УНР в екзилі виголосив заступник голови Уряду, проф. Іван Самійленко.

В мистецькій частині виступали: тенор Ед Іванко, який при фортепіяновому супроводі відспівав три композиції. В'язанку віршів О. Олеся деклямувала Лідія Крушельницька. Бандурист Юліян Китастий виконав думи і пісні.

Заключне слово виголосив д-р Ярослав Рудницький, голова Уряду УНР в екзилі.

Програму святкувань закінчено молитвою, що її провів парох церкви Св. Юра в Ню Йорку, о. ігумен Патрикій Пащак, ЧСВВ, після чого всі приявні відспівали український національний гимн.

Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі складає подяку Екзекутиві УНСоюзу за дозвіл видрукувати ці матеріяли в органі УНС, щоденнику „Свобода".

Яр. Рудницький

(Голова Уряду УНР)

ЛЕҐІТИМНІ Й НЕЛЕҐІТИМНІ УРЯДИ Й ДЦ УНР

(Уривок із статті)

Загально відомо, що є два роди екзильних урядів: одні — леґітимні, другі — нелеґітимні.

Леґітимні уряди це такі, які вийшли в екзиль під натиском ворожих окупаційних сил і продовжують свою діяльність поза власною територією, маючи, чи мавши перед своїм виходом в екзиль, міжнародне визнання й бувши тим самимоб'єктами міжнародного права.

Нелеґітимні екзильні уряди це такі, які не існували як державні правління на своїх територіях, але створилися на еміґрації, чи перемінилися в екзильні (провізоричні) уряди з різних комітетів, центрів тощо (напр., чехословацький екзильний уряд у Першій світовій війні; Вільної Індії в час Другої світової війни).

З повищого виходить ясно, що леґітимні уряди в екзилі — вислід воєнної окупації (occupatio bellica), нелеґітимні уряди — вислід політичної діяльности патріотичних груп, невдоволених існуючим режимом у даних країнах. У міжнародних взаєминах леґітимні екзильні уряди мають більшу вагу, як нелеґітимні, бож вони репрезентують тяглість політично-державної діяльности певного народу, не вважаючи на втрату ним безпосередньої контролі над даною територією...

Уряд Української Народної Республіки в 1920 році вийшов разом з армією і державним апаратом в екзиль і тим самими став одним із найстарших — якщо не найстаршим - леґітимним урядом у модерній історії. До його питоменностей належало те, що він був на основі акту 22-го січня 1919 року всеукраїнським.

Друга важлива прикмета екзильного Уряду УНР те, що він — як леґітимний уряд — впродовж останніх 65-ти років продовжував боротьбу за відзискання втраченої суверенности України і в міру можливостей продовжує її під сучасну пору. Безліч інтервенцій, меморандумів, петицій та інших виявів його діяльности засвідчують урбі ет орбі його живучість і ефективність державницько-політичної дії.

Користаючи з (неписаного) азилю в західніх державах, він має своєрідні успіхи на міжнародному полі й такі акції як справа заступства маріонеткового київського „уряду" в Організації Об'єднаних Націй, становище до Гельсінського Акту з 1975 року, аплікація до Міждержавного Суду Справедливости в Гаазі за голодомор 1932-33, українсько-польська декларація в Лондоні з 1979 року та інші свідчать не тільки про його будування на твердій основі леґітимности, але й про конечність його існування в екзилі паралельно до церковних та суспільно-громадських надбудов української діяспори, передусім СКВУ.

Леґітимність екзильного Уряду УНРеспубліки так, як її прийнято розуміти в сучасних міждержавних взаємних і в міжнародному праві, стоїть поза всякою дискусією і сумнівом. Те саме торкається й потреб, а то й конечности його існування, як протистави підневільному урядові т.зв. Української РСР та повсякчасного його заперечення.

ПЕРША ТОЧКА РЕЗОЛЮЦІЇ ІХ СЕСІЇ УНРАДИ В ЛИПНІ 1984 РОКУ

Ця точка була запропонована Президентом М. Лівицьким у вступній промові на Сесії й схвалена одноголосно всіма членами УНРади, учасниками Сесії:

„ІХ Сесія Української Національної Ради ще раз урочисто стверджує як незмінну і незаперечну напрямну політики Державного Центру Української Народної Республіки в екзили, що т.зв. Українська Радянська Соціялістична Республіка не є українською дрежавою і проводженням УНР, а є формою чужинецької окупації України, накинутою силою московско-большевицьких військ.

Екзильний Уряд Української Народної Республіки повинен існувати і діяти доти, доки в Києві не прийде до влади національний український Уряд справжньої самостійної, соборної і народоправної української держави, яка існувала у формі Української Народної Республіки до аґресії Москви.

Уряд Української Народної Республіки визнає такий справжній український Уряд у Києві і передасть йому ті повновласті, що їх він одержав від Українського Трудового Конгресу в Києві 1919 току і від Директорії Української Народної Республіки, що два роки очолювала на українській території боротьбу українського народу проти московсько-большевицьких та інших напасників".

Будинок ДЦ УНР у місті Філядельфія, Па.

ДВА ВИСТУПИ

Валентина Мороза

на тему:

„СПРАВА МИРОСЛАВА МЕДВЕДЯ — ПРОГРАШІ Й ШАНСИ"

Субота, 21-го грудня 1985 р., год. 7-ма веч.
в залі Українського Народного Дому в Ірвінґтоні, Н. Дж.
140 Проспект Авеню

Неділя, 22-го грудня 1985 р., о год. 3:30 по пол.
в залі Філії УКУ у Філядельфії, Па.
7911 Вайтвуд Ровд, Елькінс Парк

ПОЖЕРТВИ НА ФІЛЬМ „УКРАЇНА У ВОГНІ"

МЕЦЕНАТИ ФІЛЬМУ:

10.000.00дол. — Антоній Мурований і Марія Ясінська-Мурована — оперова співачка.

1.150.00 дол. — Михайло Пирський.

По 1,050.00 дол. — Роман Іваницький, д-р Микола і Ірена Шпитко.

По **1,000.00 дол.** — Митрополит Максим Германюк, Владика Ізидор Борецький, Владика Василь Лостен, Владика Роберт Москаль, Евген Галущак, Кредитівка „Самопоміч" — Ню Йорк, Василь Кокіль, Канада, д-р Любомир і Оксана Кузьмак, Аделя Кобилюк-Павлович, НТШ Ню Йорк, Іван і Анна Назаркевич, мистець Вінцентий Овсак, Андрій і Марія Рибіцький, д-р Микола Ценко в пам'ять Покійної дружини Володимири, Український Народний Союз.

ДОБРОДІЇ:

541.82 дол. — інж. Михайло Фриз.

500.00 — дол. М. В. Г.

375.00 дол. — бувший Президент СКВУ мґр Іван і Наталія Базарко.

По 300.00 дол. — Микола Гладкий, парафія Полатайн від Апостс ства Молитви і Братства Непорочного Зачаття, Степан Шологон, Канада.

По 250.00 дол. — о. д-р Іван Біланич, Банк „Певність", Чикаґо, Український Братський Союз.

По 200.00 дол. — акторка Валя Калин-Магмет, Кредитівка „Самопоміч" Джерзі Сиїі, Михайло Куриляк, д-р Роман Мороз, Володимир і Анастазія Мерещак, д-р Володимир Петришин.

150.00 дол. — д-р Аскольд Лозинський.

125.00 дол. — Володимир і Вікторія Клос.

120.00 дол. — Богдан Ґовда.

По 110.00 дол. — інж. Софія Гаєвська, о. Теофіль Гурко, Канада.

По 100.00 дол. — Петро Буняк, Марія Бурбела, Кіра Василовіч, Алла Давиденко, Михайло Дорош, Володимир Васьків, Іван Вівчар, Ольга Гуглевич, д-р Іван Флис, Іван Івахів, Володимир Козіцький, інж. Степан Куропась, Микола і Ніна Кулинич, Марія і Йосип Лисогір, Галина Прончак Петришин, Дарія і Василь Оріховський, інж. Нестор Пінковський, д-р Ярослав Падох, Іван і Ольга Макар, Степан Мартеняк, СУМА Кредитівка, Йонкерс, Марія і Омелян Смішкевич, інж. Петро і Орися Саляк в пам. пок. батька Михайла Головея, Яким і Ксеня Саляк, Головний Комітет Підгаєчан, Відділ УККА в Трой, Н. Й., Віра Шумейко, Українська Православна Кредитівка Ню Йорк, Наталія Хомут, Роман і Анна Король, інж. Орест Щудляк, Тиміш Шевчук, д-р Іван Ярош.

90.00 дол. — Марія Колісник.

По 75.00 дол. — Мирон Залінський, д-р Ірина Крамарчук, Прокіп Наумчук, Торонто, Петро і Стефанія Романишин, Марія Стефанишин.

70.00 дол. — Український Народний Дім, Гартфорд.

60.00 дол. — Теодор Дубій.

По 50.00 дол. — Володимир Бакалець, д-р Роман Барановський, о. Лев Білос, Павло Вовчак, Ада Влашин, Павло Войківський, актор Іван і Софія Головко, Михайло Ґаладза, Михайло і Марія Івашкевич, Марія Душник, Кредитівка Кергонксон, Кредитівка Рочестер, Кредитівка Варрен, Кредитівка Нюарк, Іван Лозинський, Евстахій Манацький, інж. Маріян Маренін, Ірена Плювак, Ярослав Петрик, Евген Лапчак, СУК „Провидіння", о. крилошанин Богдан Смик, Український Католицький Чоловічий Клюб, Сідней, Н. С., Микола і Наталія Хоманчук, Микола Тимків, д-р Тарас Шеґедин, Андрій Торський, о. Ярослав Тростянецький, Омелян Суховерський.

По 40.00 дол. — проф. Ярослав і Ярослава Лапка, Михайло Сорока, інж. Микола і Стефанія Чорний, о. д-р Остап Оришкевич.

35.00 дол. — Андрій Бук.

По 30.00 дол. — Меланя Коханський, Іван Свищук.

27.00 дол. — Константин Степовий з родиною.

По 25.00 дол. — проф. Володимир і Марія Барагура, Петро Бойчук, Осип Головчак, о. Мирон Головінський, Марія Гусак, Андрій Дзядзик, о. Григорій Дубицький, о. Тарас Ґаладза, о. Теодор Данусяр, проф. Михайло Добош, Ірина Колодій, Зенон і Люба Ціховляс, Б. Катрук, Н. Краус, Мирослав і Зеновія Кулинич, Галина Костюк, Марія Лозинська, Михайло Лозинський, Рунвіра, Мирослав Лисенко, Евген Луцький, Мирон і Катруся Мицьо, Люба Мриглоцька, д-р Мирослав і Марія Мичковський, Степан Гавриш, Евген і Марія Команишин, інж. Іван і Надія Кравчук, Зенон Онуфрик, Валя Преско, Володимир Пепюк, д-р Василь і Марія Палідвор, Володимир Іваницький, Василь і Анна Натина, Л. Єднока, Ігор і Софія Раковські, Василь Сидор, Мирослав Савчак, Володимир Сохан, Марія Струк, Сергій Тимошенко, Люба і Роман Тимчук, Юліян Химинець, о. Ярослав Шуст, пор. Степан і Євгенія Шуган, Софія і Григорій Самійленко.

По 20.00 дол. — Григорій Бурнич, о. Василь Джиджора, Іван Дмитрик, Дмитро Гнат, інж. Мирослав Кальба, Осип Левицький, А.Ліневич, мґр Василь Ліщунецький, Іван Лущак, З. Квіт, Микола і Клявдія Леник, Степан Марчишин, Лев Маркусь, Юрій і Христя Навроцький, Василь Наум, Володимира Падох, д-р Юрій Солтис, Андрій і Марія Смук, Петро Стахів, Дмитро Солончук, Ігор Скорс, білорус, Степан Тимків, Софія і Михайло Чумаченко, Іван Струк, Петро Шагай, Антін Шубак.

По 15.00 дол. — Н. Андрусишин, Всеволод Гірка, о. Макар Михайлів, пані О. Пол, Андрій Тропак.

По 10.00 дол. — Григорій Артішенко Білорус, Микола Алексевич, Григорій Мисишин, Петро Гаврильчик, Степан Ґоляш, Н. Н., Демян Ґеха, Григорій Добуш, Михайло Дідух, Василь Добрянський, Михайло Глущок, Василь Драпак, Анна Думка, Степан і Марія Зубаль, інж. Богдан Качор, Іван Кефор, д-р Володимир Михайлів, Степан Михайлишин, о. Андрій Назаревич, інж. Олесь Пришляк, Іван Пригода, Гарі Полчі, інж. Роман і Люба Раковські, Марта Сидір, Францес Стахів, Петро Сименюк, о. Андрій Чировський, Ольга Хома, бл. п. Кость Шонк-Русич, М. Семанишин, [illegible] Кондратюк, Микола Єйна, Михайло Дідух, Теодор Москаль, Данило Маціканич, Іванна Косановський, Дмитро Солончук, Микола Мись, Емілія Вох, Володимир Гриньків, д-р Роман і Марія Борковські

Пожертви на фільм „В'ЯЗЕНЬ ХРИСТА РАДИ" зложили:

1.000.00 дол. — Банк „Певність" — Чикаґо

По 500.00 дол. — св. п. о. д-р Богдан Волошин, Кредитівка „Самопоміч" — Ню Йорк, Український Народний Союз.

По. 200.00 дол. — дир. Іван Гірний, дир. Ярослав Пастушенко.

100.00 дол. — Теодозій Шлапак.

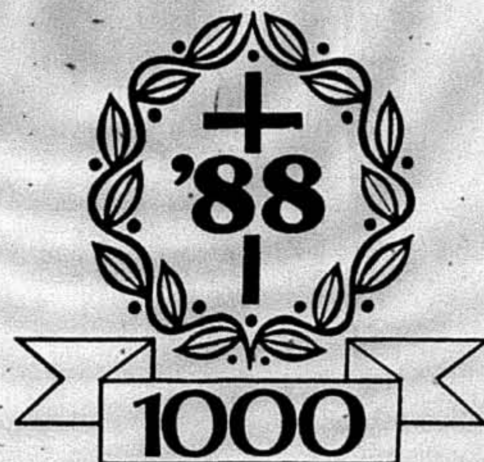
По 25.00 дол. — проф. Володимир і Марія Барагура, Віра Данец, Катерина Оприско.

20.00 дол. — М. Г.

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ СЕРДЕЧНО ДЯКУЮ.

ЯРОСЛАВ КУЛИНИЧ — фільмовий продуцент
Film Fund for "UKRAINA V OHNI",
No. of Account 9965, Self Reliance
108 Second Avenue
New York, N. Y. 10003.

Християни, прийдіть і святкуйте! 988 - 1988

Рік 1988 визначує тисячу років Українського Християнства. Тисяча років тому св. Володимир Великий охрестив українців у ріці Дніпрі. Це є час духовного відновлення і святкування. Це є велика нагода для українських християн кріпитися у вірі та глибше розуміти свою релігію.

ЯК ВИ БУДЕТЕ СВЯТКУВАТИ?

СЕКРЕТАРІЯТ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЮВІЛЕЙНОГО КОМІТЕТУ ТИСЯЧОЛІТТЯ ЗАПРОШУЄ ВАС СТАТИ СПОМАГАЮЧИМ ЧЛЕНОМ СВЯТКУВАНЬ ТИСЯЧОРІЧЧЯ.

До тепер 525 українських родин у Північній Америці стали членами. Ми знаємо, що є багато більше родин, які бажають бути співучасниками. Ставши членом, Ви одержите грамоту (сертифікат) Тисячоріччя у відповідній оправі, з офіційною печаткою і благословенням для Вас і Вашої Родини. Грамота є підписана і благословлена ВПреосв. Митрополитом Кир Максимом Германюком, Преосв. Єпископом Михайлом Гринчишином і Всесв. о. д-ром Олександром Бараном.

Ви і Ваша Родина також одержете документ членства Тисячоріччя, а Ваші імена залишаться в Архіві Тисячоріччя для писання історії нашої Церкви.

НАДХНЕННИЙ ТИСЯЧОРІЧЧЯМ ПАКЕТ ДЛЯ ЧИТАННЯ

Це плід нашого святкування Тисячоріччя. Це є спеціяльна збірка праць, написана і приготована для духовного відновлення Українського Народу під час Тисячоріччя. Цей спеціяльно приготований і запакований пакунок приходить з благословенням Митрополита Максима Германюка, Єпископа Михайла Гринчишина і о. д-ра Олександра Барана.

Просимо ласкаво виповнити цю Аплікацію на Спомагаючого Члена Тисячоліття:

БАЖАЮ СТАТИ СПОМАГАЮЧИМ ЧЛЕНОМ ТИСЯЧОЛІТТЯ
APPLICATION FOR SUPPORTING MEMBERS

Ім'я/Name: ____________________

Адреса/Address: ____________________

Парафія/Parish: ____________________

☐ Посилаю $100.00

Please send to: **Millennium Secretariat**
Central Jubilee Committee
233 Scotia Street
Winnipeg, Manitoba, Canada
R2V 1V7

NOTE: Official Receipts for income tax purposes will be issued.

КНИЖКИ Є ТАКІ:

«Спомини Матері» (про молоді літа Митрополита Андрея).
«На перехрестях Тисячоріччя».
«Паломницька Ікона».
«Наша християнська спадщина» (перше і друге видання).
«Християнське подружжя і родинне життя».
«Відновлення через Євхаристію».
«Потреба покути і примирення».
«Віра, Надія і Любов — іх три».
«Молитва — Слуга Божий Андрей Шептицький, ЧСВВ».
«Послання Святішого Отця до українців з нагоди його відвідин Канади у вересні 1984 року».

Ці книжки — це скарби знання і віри. У непевних часах, в яких живемо, найбільший дарунок, який Ви можете дати своїй Родині, комусь, кого Ви любите, для себе, — це дарунок знання. І ще більше ніж це, є дар віри.

Ціна цих видань, надхненних духом Тисячоріччя, виносить $35.00. Такий пакет книжок хочемо бачити у кожному християнському домі.

ЯКЩО ВИ БАЖАЄТЕ МАТИ ЦЕ, ПРОСИМО ВАС ЗАКУПИТИ. ЯКЩО ВИ НЕ МАЄТЕ ЗМОГИ КУПИТИ, ТО МИ ВИШЛЕМО ВАМ ПАКУНОК КНИЖОК З БЛАГОСЛОВЕННЯМ ДАРОМ.

ПРОСИМО ПОДУМАТИ І ВЗЯТИ ДО УВАГИ, — ЯКЩО ВИ МОЖЕТЕ СПОНЗОРУВАТИ ВИДАННЯ ОДНОЇ ІЗ ТИХ КНИЖОК. КОШТИ ВИНОСЯТЬ ВІД СІМ ДО П'ЯТНАДЦЯТЬ ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ ЗА ОДНУ ПУБЛІКАЦІЮ. ЦЕ СПОСІБ, ГІДНИЙ УВАГИ ДЛЯ РОДИНИ ЧИ ОРГАНІЗАЦІЇ СВОГО ВКЛАДУ У НАШЕ ТИСЯЧОРІЧЧЯ.

МИ ПРОСИМО ПРО ВАШУ ПІДТРИМКУ!

НЕХАЙ ГОСПОДЬ МАЄ ВАС У СВОЇЙ ОПІЦІ І БЛАГОСЛОВИТЬ ВАС!

Виповніть цю картку замовлення на Ювілейний пакунок:
The Millennium Inspirational Reading Package — $35.00

Ім'я/Name: ____________________

Адреса/Address: ____________________

☐ Посилаю $35.00 На Видавничий Фонд: $________

Висилати до: Millennium Secretariat Jubilee Committee
233 Scotia Street
Winnipeg, Manitoba, Canada
R2V 1V7

У РИМІ...

(Закінчення зі стор. 1)

ряду південна Польща" є о. митрат Іван Мартиняк, декан в Лігвиці, і о. Йосафат Романик, ЧСВВ, генеральний вікарій для вірних у північній Польщі. Священиків греко-католицького обряду — 39, так звані біритуалісти — 4, вірних — коло 400,000, семінаристів у Люблині — 23, отці Василіяни — 16, Сестри Служебниці — 87, Василіянки — 19, Йосифітки — 34. Вірменська спільнота — вірних біля 15.000.

Владика Марусин висвятив у Перемишлі п'ятьох дияконів. Душпастирські осередки південного вікаріяту, охоплюють 20 місцевостей, перемиський деканат — 16 місцевостей, душпастирські осередки північного вікаріяту — 22 місцевості, кошалінський деканат — 18 місцевостей. Всі вони названі.

На окремій сторінці подано карту тих осідків. З погляду однаково редакційного, як і друкарсько-технічного, книжка „Пам'ятка Архиєрейских відвідин" видана бездоганно як чудовий настільний альбом, водночас є науковим причинком до історії Української Католицької Церкви та історії українців у Польщі.

Свята Софія Релігійне Товариство Українців Католиків, ЗСА

СТАНОВИЩЕ:

У відповідь на численні запити відносно звернення з Митрополичої Канцелярії, яке подане у щоденнику „Америка" за день 26-го листопада 1985 року, за підписом Генерального Вікарія о. Михайла Федоровича, бажаємо ствердити, що:

Товариству Свята Софія є повірене правне й матеріяльне удержання патріярших надбань і інституцій в Римі. Ці надбання, які є під опікою Блаженнішого Патріярха Мирослава Івана, включають Собор Святої Софії, Український Католицький Університет, Колеґію Святої Софії, Патріярший Двір та видавництва.

Товариство Свята Софія діє згідно зі своїм статутом і заява з Митрополичої Канцелярії не відноситься до нього.

За Товариство Свята Софія, ЗСА:

Д-р Романа Навроцька,
заступник голови

Проф. Леонід Рудницький,
секретар

Філядельфія,
6-го грудня 1985.

ВИДАВНИЧИЙ...

(Закінчення зі стор. 5)

(Монтреаль), Комітет Українців Канади (Ванкувер), Г. Міняйнюк (Австралія), Павло Форманюк, Гурток Книголюбів (Гемилтон), Кредитова Спілка Непорочної Діви Марії (Торонто), Евген Д. Макарик, Марія Комарницька, Василь Чупринда, Марія Кіземчук, Тихон Боєр, Іван Фірчук, Книгарня „Вест Арка" (Торонто), Сем Біда, П. Божик, д-р Н. Кроц, Роман Майдан, Володимир Сміляк, Наталія Медвідська, о. Р. Закревський (разом 720 дол.); проф. Ігор Каменецький — 60 дол.; Ірина Дувало — 76 дол.; по 50 дол.: І. Коцур, інж. А. Лиско, д-р Мирослав Прокоп, д-р Б. Цюцюра, Українська Федеральна Кооп. „Самопоміч", д-р Г. Пінюта, Арка (Квін, Торонто), Роман Хапак, д-р Б. Лялюк, В. Тацишин, д-р Д.В. Соханівський, І. Даревич, Л. Кривокульська, Е. Оброца (в пам'ять бл. п. полк. Андрія Мельника), Т. Ординець, Українська Кооператива (Сидбури), Лариса Музичка — 40 дол.; по 30 дол. д-р П. Джуль, д-р І. Заплатинський, Ст. Дворян, В. Палідвор, Український Керамічний Центр (Торонто), Василь Сенків; по 26 дол.: Орест Гладкий, Данило Дмитерко; по 25 дол.: д-р З Гіль, ред. Роман Ференцевич, М. Барабах, проф. Неоніля Кордиш-Головко, „Рідна Школа" (Клівленд, у пам'ять бл. п. Е. Винар), Квітка Стецюк (у пам'ять бл. п. Ефрозини Винар), Ст. Максимович, Л. Камінський, М. Ковальський, С. Шологон, О. Сен Аман; по 20 дол.: д-р А. Бойкович, Василь Сердюк, І. Чорнейко, П. і З. Мельник, Ярослава Винницька; Ольга Нагірна — 17 дол. Ів. Васьків 12 дол.; по 10 дол.: Я. Дацків, Б. Бородайко, Н. Стеців, о. М. Харина, Я. Ємець, д-р С.Трофименко, П. Твердохліб, д-р Н. Ласійчук, д-р С. Іванчук, д-р Любомир Гайда, М. Дяків, О. Лист, Д. Яремчук; по 5 дол.: В. Попович, А. Дзедзик, А. Серафим, Б. Гошовський, Б. Лівчак, Ольга Ясінська, С. Ґеба.

Цей список охоплює жертводавців, які склали пожертву на Видавничий Фонд УІТ до червня 1985 року. Усім жертводавцям щиро дякуємо.

П'ятий...

(Закінчення зі стор. 1)

згідно з постановою СКВУ, відправлено в катедрі св. Володимира та в церкві св. Миколая Службу Божу і Панахиду в пам'ять замучених голодом братів і сестер в горезвісному часі 1932-33 років. Цими Богослуженнями започаткувалось звичай кожного року в першу неділю листопада вшановувати спільною молитвою жертви голодової, спричиненої москалями, облоги України.

Не зважаючи на різниці думок на деякі справи, 19-та Пленарна сесія СКВУ закінчилася успішно. Усі спірні справи полагоджено шляхом узгіднення. Порушено ряд проблем діяспори, як рівнож намічено плян праці на наступний діловий рік. 19-ту Пленарну Сесію СКВУ закрито молитвою, яку перевів Владика Германюк.

СВ. МИКОЛАЙ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Дирекція Школи Українознавства Осередку СУМ в Ню Йорку повідомляє, що в суботу, 14-го грудня ц.р., о год. 12-ій полудня відбудеться гостина св. Отця Миколая, тут, в залі Дому ОУВФ, при 136 Друга авеню. В програмі будуть деклямації, колядки дитячого хору та різдвяна сценка у виконанні учнів школи. Небесна канцелярія відкрита в суботу, 14-го грудня, від год. 9-ої до 11-ої ранку.

ПОДЯКА

14-го вересня 1985 р. у Клівленді, Огайо, померла

бл. п.

ОЛЕКСАНДРА ФЕДИНСЬКА

вдова по д-рі права Олександрі Фединським і була похована 17-го вересня на цвинтарі парафії Покрови Пресвятої Богородиці в Пармі, Огайо.

Народилася вона 31. 3. 1916. р. в селі Королівка у повіті Бучач на Поділлі в родині о. Івана і Ольги (з Бурнадзів) Харуків, а освіту набула в Станиславові (матура у 1934 р.). До Америки прибула тричленна родина Фединських з Інсбруку в 1948 р., а до Клівленду—2-го червня 1954 р.

Обоє Фединські щиро трудилися для розвитку УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ-АРХІВУ у Клівленді і на бажання Матері, сини д-р Юрій, мґр Андрій і Петро, всі датки громадян у пам'ять Покійної, призначили на діяльність цього Музею-Архіву.

Жертводавцями були:

250 дол.: інж. Андрій Фединський—Вашінґтон;

100 дол.: Петро Фединський—Вашінґтон, д-р Юрій Фединський—Дітройт;

60 дол.: проф. д-р М. і А. Папи;

50 дол.: V., E., I. Ainsile—Arlington, Va., С. Волчукова, М. і М. Гірняки, інж. М. і мґр Л. Голіяни, д-р А. Грушкевич, Вашінґтон, д-р М. і М. Грушкевичі, О. Драган і Ю. Кравців—Вашінґтон, І. і О. Матвіїшини—Чикаґо, В. і Ю. Панькови, М. Сем'янчукова—Чикаґо.

40 дол.: О. Галяревичева, проф. д-р Я. і д-р Х. Раковські;

30 дол.: Р. і І. Боднаруки;

25 дол.: інж. П. і А. Балагутраки, Л. Білинська, М. і О. Білинські, М. Василюк—Вашінґтон, „Войнарівці"—Курінь УПС (кур. пл. сен. М. Грушкевич), М. і В. Кавки—Філядельфія, Г. Кохановська—Вестон, Онт., М. Крамарчук—Рочестер, М. Крив'якова, д-р М. і Л. Мичковські, д-р Ю. і М. Оришкевичі, д-р Дм. Павлишин, д-д-р Р. і І.Палажії, , М. Поповичівна, проф. д-р Н. Фединська—Індіянополіс;

20 дол.: проф.. Л. і Н. Бачинські—Денвер, Н. Волинцева—Йонкерс, інж. А. і М. Галяревичі, Р. і А. Глинські, М. і Б. Dabaghi—Washington, D. C., А. Дидик—Вашінґтон, А. і М. Perez [illegible] Washington, D. C., подружжя Камінських—Дет[illegible], І. Ковалисько, А. Кулик—Вашінґтон, І. [illegible]ичова, М. Палка, І. Панас, д-р Б. Раковський—Акрон, Я. і Х. Соневицькі—Йонкерс, М. Французенко—Вашінґтон, д-р Б. і М. Футеї.

15 дол.: Л. і М. Балагутраки—Тексас, О. Дейчаківський—Белтвилл, Мд., Ch & S. Eishhorn—Clevelend, Ohio, С. і Є. Кікти, мґр С. і С. Маланчуки, W. & R. Olson—Fairview Park, Ohio, М. Перейма—Арлінґтон, Ю. Салевич—Вашінґтон, Р. Ференцевич—Вашінґтон, інж. В. і О. Хміляки.

10 дол.: М. Білозор—Філядельфія, д-р В. і Л. Боднарі, Ол. Воронин—Вашінґтон, О. Врублінський, мґр Я. і З. Гарабачі, мґр М.Гукова, д-р І. Гулявий—Вашінґтон, І. Грушкевичева—Саетфілд, Міш., Х. Демиденко—Вашінґтон, О. Дубова, Е. Завільська, інж. І. Кашубинська, І. Кляйнер—Вашінґтон, М. Ковалиськова, подружжя Ковбасюків, Б. і М. Ковчі, П. Корлятовичева, мґр Я. і Я. Кришталовичі, С. і М. Крислаті, В. Крукова, В. Кулій—Вашінґтон, проф. д-р Ю. Кульчицький, С. Лаголова, І. Маґоцький, Ю. і Х. Мичковські, В. Небешова, І. Новицька, З. Панчишина, інж. В. і І. Піки, Д. Пісецька—Дітройт, І.Подриґуля, І. Руденський, інж. Б. і А. Сатурські, Т. Старух—Вашінґтон, С. Хомова, П. і З. Шокалюки, М. Яворська, Р. і І. Яроші—Філядельфія;

6 дол.: Ол. Каґановський—Вашінґтон;

5 дол.: Н. Н., інж. Я. і Д. Сидори, М. Сушко, та з Вашінґтону: В. Біляїв, Д. Бойко, В. Колосюк, А. Метіль, П. Одарченко, В. Олійник, В. Остапенко, Л. Рудинс, Л. Цвікула, В. Шостак і Я. Штендера

2 дол.: О. Шемблі—Вашінґтон.

Названим 113 родинам, що замість квітів на похорони бл. п. ОЛЕКСАНДРИ ФЕДИНСЬКОЇ пожертвували 2,493 дол. на підтримку нашої культурної установи висловлюємо СПАСИБІ !

За Управу УМА у Клівленді, Огайо,
Степан Кікта, Емілія Завільська,
мґр Степан Маланчук;

Ukrainian Museum—Archives, Inc.
1202, Kenilworth Avenue, Clevelend, Ohio, 44113

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що в середу, 11-го грудня 1985 року, з волі Всевишнього відійшов у Вічність, на 74-му році життя, після тривалої недуги в Торонто, Канада

бл. п.

Володимир Скорупський

народжений 29-го листопада 1912 року на Поділлі.

У глибокому смутку:

дружина — МАРІЯ
дочка — МАРТА з чоловіком БОГДАНОМ ҐЕРУЛЯКОМ в Ню Йорку
пасербиця — УЛЯНА ОСТАПОВИЧ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ та дітьми у Торонто
пасерб — ІГОР НІНЬОВСЬКИЙ з дружиною НАДІЄЮ та дітьми в Рочестері
пасерб — ОЛЕГ НІНЬОВСЬКИЙ з дочкою в Едмонтоні
двоюрідна сестра — ОРИСЯ РУЩИНСЬКА з родиною в Денвері
двоюрідний брат — ВОЛОДИМИР БАЖАНСЬКИЙ з родиною в Едмонтоні
та дальші Родичі.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 14-го грудня 1985 р., о 10-ій год. з катедри св. Йосафата у Торонто на цвинтарі Prospect Cemetery North.

Замість квітів на могилу, просимо складати пожертви на видання Енциклопедії Українознавства.

НОВІ...

(Закінчення зі стор. 5)

В короткому часі вийде третій випуск „Грушевськіяни" — збірки статтей Михайла Грушевського про видатного історика України Володимира Антоновича (М. Грушевський: „Володимир Боніфатійович, Антонович —(1834-1908) у 150-ліття з року народження"), 60 стор. Цим виданням УІТ відзначує 150-ліття з дня народження проф. В. Антоновича, одного з найвидатніших українських істориків і громадських діячів в другій половині XIX стол. Дохід з цього видання призначується на розбудову Видавничого Фонду М. Грушевського.

Вже здано до друку збірник статтей н.т. „Російська імперія: деякі аспекти царської і совєтської колоніяльної політики" за редакцією д-ра Михайла Папа (Russian Empire: Sóme aspects of Tsarist and Soviet Colonial Practices). Це видання фірмує Інститут для совєтських і східньоевропейських студій при Джан Керол університеті й Українське Історичне Товариство. Дотацію на видання дала Наукова Рада при СКВУ і УІТ. Цей англомовний збірник праць дослідника історії Росії і СССР є дуже на часі. У статтях обговорюються різні аспекти російсько-совєтського імперіялізму і колоніялізму. Авторами окремих праць є М. Пап, Л. Винар, Д. Дунн, А. Ідзеліс, В. Кіпел, Б. Боцюрків, Р. Морозюк, Р. Шпорлюк, Я.Б. Рудницький і О. Зінам.

Наступного року у серії „Монографії УІТ" появиться обширна англомовна студія д-ра Ігоря Каменецького „Україна і Третій Райх. Нацистівська імперіялістична політика в Східній Европі". Це — фундаментальна праця, базована на архівних матеріялах і багатій історичній літературі, в якій автор відомий дослідник німецької політики в Україні в XX столітті, аналізує нацистівський режим в Україні в 1941-1944 роках. Заплановано також видання бібліографії історії України і обговорюється видання Історії України англійською і українською мовами. Також підготовляються нові видання в серії „Грушевськіяна". Одним із головних обов'язків УІТ є розбудова „Українського Історика", журналу історії і українознавства.

Вищенаведені проєкти публікацій УІТ зможе зреалізувати лише за активною підтримкою передплатників УІ і членів УІТ та жертводавців, які розуміють значення цих праць в науковому неукраїнському і українському світах.

ВИДАВНИЧИЙ...

(Закінчення зі стор. 5)

Люба Кривокульська, д-р Ярослав Музичка; по 40 дол.: Ярослав Дацьків; по 35 дол.: інж. І. Тис-Крохмалюк, проф. Ів. Лобай; по 30 дол.: Оксана Мостович, Марія Самойлова, д-р Богдан Бородайко, д-р І. Савка; по 25 дол.: проф. В. Жила, І. Берестянський, д-р Роман Андрушків, Ф. Щів, Й. Янкевич, Л. Бурачинська, Ст. Дворян, С. Шологон, В. Баніт, д-р Марія Квітковська, Ю. Рихтицький, Василь і Марія Палідвор, Ю. Кришталович, о. О. Селепина, Богданна Мончак, Ярослава Томич, І. Онуфрійчук, д-р І. Малиновський; д-р Р. Роздільський, Евгенія Сорока, Е. Бачинськийн, д-р Павло Джуль, Е. Бачинський, В. Клос, проф. Н. Кордиш Головко, д-р Іларіон Калиневич; по 20 дол.: Емілія Завільська, Ст. Максимюк, Неоніля Кліш, Стефан Ривак, А. Михайлюк, Василь Воронка, Л. Царик, монс. о. М. Харина, д-р І. Новосівський; по 15 дол.: К. Степовий, Ілля Саламака, Е. Кравчук; по 10 дол.: проф К.Тучапський, М. Курчак, Л. Царик, А. Семенюк, З.Л. Мельник, проф. Юрій Олійник.

Просимо всі українські громадські установи, зложити одноразовий даток на Видавничий Фонд М. Грушевського і сповнити свій обов'язок супроти найвидатнішого українського історика і будівничого першої української держави в XX столітті. У ЗСА пожертви можна відтягати від федерального податку. Пожертви висилати на такі адреси:

В Америці: Ukrainian Historical Assoc. Hrushevsky Fund, P.O.Box 312, Kent, Ohio 44240, USA.

В Канаді: Ukrainian Historical Assoc. Hrushevsky Fund, 3804 Oxford Ave., Montreal, Que. H4A 2Y2, Canada.

• Заходами Українського Історичного Товариства, Асоціяції Українських Університетських Професорів та Осередку праці НТШ в Огайо у співпраці з Науковою Радою при СКВУ відбулася 8-го грудня 1984 року в Пармі Наукова конференція, присвячена 50-літнім роковинам смерти Михайла Грушевського. Конференцію відкрив Голова УІТ й Наукової Ради при СКВУ д-р Любомир Винар, виголосивши доповідь на тему „Місце М. Грушевського в історії України". З черги виголосили доповіді: д-р Олександер Домбровський — „Етногенеза і рання історія України в насвітленні М. Грушевського"; д-р Юрій Кульчицькй — „Українська тематика та Історія Грушевського в американських підручниках". Програмою другої сесії конференції, якою проводив д-р Михайло Пап, голова професорської асоціяції і Осередку НТШ в Огайо, був панель-дискусія на тему: „Відзначення Тисячоліття Християнства в Україні". Дискутантами були д-р Л. Винар, мгр С. Воляник, д-р Ол. Домбровський, д-р Ю. Кульчицький, а також учасники-гості конференції. Під кінець голова Товариства сприяння УІТ мгр С. Воляник подякував усім, які допомогли зорганізувати конференцію.

• За ініціятивою УІТ, Український Вільний Університет і Українське Історичне Товариство влаштували 8-го грудня 1984 року Наукову конференцію, присвячену 50-літтю смерти М. Грушевського. Конференція складалася з двох сесій. Програма першої частини конференції в українській мові включала відкриття ректора УВУ, д-ра Володимира Янева, й доповіді: д-р Любомир Винар — „Михайло Грушевський і державницький напрям в українській історіографії", д-р Теодор Мацьків — „Гетман Мазепа в оцінці Грушевського", д-р Аркадій Жуковський „Михайло Грушевський і журнал ‚Україна'. Друга частина в німецькій мові включала такі доповіді: д-р Гельмут Нойбавер університет в Гайдельберзі) — „М. Грушевський в історичній перспективі часу", д-р Ернст Людерман — „М. Грушевський в совєтській історіографії після 1956 року". До речі буде відмітити, що це була Наукова конференція на европейському терені, яка відбулася спільними силами українських і німецьких науковців для відзначення діяльности й творчости М. Грушевського.

• Під час річного з'їзду Американської Історичної Асоціяції відбулася 28-го грудня 1984 року в Чикаго наукова сесія Українського Історичного Товариства і АІГ на тему: „Михайло Грушевський — оцінка його історіографічної спадщини". Вступне слово й впровадження виголосив Голова УІТ, д-р Любомир Винар, підкреслюючи важливість вивчення даної тематики для істориків, які займаються дослідами східньоевропейської історії. Після того виголошено такі доповіді: д-р Едвард Вайнот — „Традиційна схема російської історії М. Грушевського і її вплив на східньоевропейську історіографію", д-р Степан Горак — „Історія України-Руси М. Грушевського і підсовєтська українська історіографія", д-р Орест Субтельний — „Насвітлення ролі козаків в українській історії М. Грушевським". Дискутантами були д-р Олександер Баран і д-р Любомир Винар, предсідник цієї сесії. Це була остання конференція УІТ, присвячена відзначенню 50-ліття смерти М. Грушевського в 1984 році, який був проголошений Українським Історичним Товариством ювілейним роком нашого найвизначнішого історика. Протягом 1984 року відбулася в Канаді, Европі й Америці завдяки старанням УІТ ціла низка наукових конференцій, присвячених життю й творчості акад. Михайла Грушевського. Для утривалення його діяльности в формі наукових публікацій УІТ заснувало Видавничий Фонд М. Грушевського, основним завданням якого є перевидати важливіші праці нашого історика, а також публікації присвячені його діяльності й творчості.

• У зв'язку з 50-літтям смерти М. Грушевського відбулася 23-го листопада 1984 року в приміщенні Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку доповідь д-ра Олександра Домбровського, спонзорована Українським Історичним Товарисвом і Літературно-Мистецьким Клюбом, п. н. „Михайло Грушевський — основоположник української національної історіографії".

• У роковини смерти нашого історика вийшов за 1984 рік „Український Історик", як Науковий Збірник, присвячений всецілo М. Грушевському за редакцією Голови УІТ і головного редактора згаданого офіціозу УІТ, д-ра Любомира Винара. З відзначенням 50-ліття смерти нашого найвизначнішого історика є пов'язане також рішення Президії й Управи Українського Історичного Товариства та Редакційної Колегії „Українського Історика" поширити тематику згаданого офіціозу УІТ, який має стати журналом українознавства й історії, нав'язуючи до традицій київського наукового журналу „Україна", що появлявся за редакцією М. Грушевського від Історичної Секції ВУАН.

Бенкет з нагоди 10-річчя Кредитової Кооперативи в Бостоні

Голова Централі Українських Кооператив Америки інж. Дмитро Григорчук вручує ініціяторові — основникові д-рові І. Дідюкові Почесну Грамоту Подяки за створення кредитівки та ведення її досьогодні; коло них стоїть гість ювілейного свята Владика Василь Лостен.

Українська Братська Федеральна Кредитова Кооператива в Бостові виличаво і врочисто відзначила десятиріччя свого існування 26-го жовтня цього року в залі української католицької парафії Христа Царя в Бостоні.

Програма Ювілею складалася із двох частин. У першій частині в суботу, 26-го жовтня, відбувся бенкет зі святочною програмою. В другій частині в неділю, 27-го жовтня, були відправлені Божественні Святі Літургії в обох українських церквах в намірені членів, а потім відправлено Панахиду за померших членів Кредитівки.

При вході до вщерть виповненої залі основник, ініціятор і голова Кредитівки д-р Іван Дідюк з членами Дирекції врочисто привітали і під звуками оплесків впровадили до головного стола Владику Василя Лостена. За головним столом сиділи крім Владики Василя о. протоієрей української православної парафії Микола Невмержицький зі своєю дружиною, о. Петро Дудяк, парох української католицької парафії в Бостоні, о. диякон Богдан Тарнавський зі своєю дружиною, інж. Конрад Гусак, довголітній голова УККА, Відділу в Бостоні, мгр Стефан Хемич, голова і основник ФКУ, Володимир Федорів, скарбник кредитівки, Соня Ґрінченко, помічник скарбника, адвокат Богдан Зозуля, правничий дорадник кредитівки, та д-р Іван Дідюк, ініціятор, основник та 10-літній її президент. Вітаючи членів та гостей д-р І. Дідюк попрохав Владику провести молитву і благословити трапезу. Після молитви президент, д-р І.Дідюк підніс тост за здоров'я всіх членів, а всі зібрані проспівали „Многая Літа" засновникам кредитівки.

По вечері І. Дідюк привітав Владику, отців парохів, президента Централі Українських Кооператив Америки інж. Дмитра Григорчука з Чикаго, голову Дирекції ФКУ, Стефана Хемича та всіх членів кредитівки. Він підкреслив, що всім нам приємно бути разом на цьому великому святі, однак, деякі наші члени Управи та члени Кредитівки мріяли нею і хотіли бути разом з нами на цім великім святі, однак Боже провидіння зарядило так, що вони відійшли від нас. Тому з глибокою пошаною і пієтизмом клонимо голови перед ними. Присутні вставши з місць вшанували їх пам'ять хвилиною мовчанки.

Далі він зреферував присутнім про перебіг праці десятирічного існування нашої кредитівки в Бостоні, розказав про працю і життя її. Початки були тяжкі, дуже сумні та більш ніж скромні, малий гурт ентузіястів, страшне недовір'я, песимісти пророкували скорий провал. Не бракувало також і порад щоб кредитівку закрити, але ініціятор і основники не здавалися, а з великим переконанням і вірою вели роботу наполегливо і вперто. І тут на прикладі наших ентузіястів сповнилася віра християнської правди — віра зрушує гори.

Після 10 років праці як президент кредитівки та десяти років її існування ми доходимо до 500 членів і перейшли майно понад три мільйони долярів. Чи це не чудо? Наша кредитівка вступила на певний і здоровий шлях дальшого розвитку, спершись на твердій базі — на українській громаді. Д-р І. Дідюк запрошував і заохочував всіх стати членами кредитівки та складати свої ощадності в ній. Він прочитав прізвища всіх основників, з котрими він розпочав це велике кооперативне діло.

По закінченні промови він представив присутнім майстра церемонії о. диякона Богдана Тарнавського, котрий перебрав провід свята, привітав присутніх і представив гостей за головним столом. Щоб зворушити і зацікавити гостей, котрі не розуміють української мови, він попросив нашого молодого адвоката Богдана Зозулю виголости промову англійською мовою, в котрій він з'ясував справу заснування, праці, розвитку та які користі приносить кредитівка нашим членам, як також, яку поміч вона дала нашим членам, товариствам й організаціям.

Президент Українських Кооператив Америки інж. Дмитро Григорчук у своєму привіті і ґратуляціях говорив також про розвиток українських кооператив в Америці. Він статистично доказував присутнім, яка велика українська еміґрація, а як мало з них є членами кредитівок і як мало наші люди цікавляться кооперативним життям, не зважаючи на те, що наші кредитівки дають багато ліпші обслуги ніж американські банки. Після промови він від Централі Українських Кооператив Америки вручив ініціяторові — основникові д-рові Іванові Дідюкові Почесну Грамоту Подяки за створення кредитівки та ведення її досьогодні на пості президента. Потім склав привіт і ґратуляції для кредитівки о. Петро Дудяк від парафії української католицької церкви, котрий у своїй промові заохочував всіх тих, які ще не є членами, стати ними, бо тільки в єдності сила.

Гарно і щиро висловився о. протоієрей М. Невмержицький, парох української православної церкви, про працю кредитівки на чолі з д-ром Іваном Дідюком. Лариса Діяк, голова Церковного комітету при українській православній парафії, склала привіт, побажання від цілої парафії, підкресливши що перші початки заснування і праця разпочалися в православній парафії. Голова Спілки Української Молоді в Бостоні Дашавець, склав привіт, щирі побажання та ґратуляції і побажав дальших великих успіхів у праці кредитівки. Заступник скарбника Українського Братського Союзу Йосиф Харина привітав наш ювілей від Головної Управи, склав ґратуляції та побажав дальших великих успіхів в праці кредитівки. Володимир Гетманський голова Окружної Ради Українського Народного Союзу на Ню Енгленд, склав ґратуляції від відділів та Окружної Ради, при чому він заохочував всіх тих, які ще не є членами стати ними, а тих, які вже є членами, складати свої ощадності тільки в кредитівці, бо легко стати членом, але чомусь тяжко свої гроші приносити до неї. Голова Дирекції Катедр Українознавства і Наукового Інституту при Гарвардському Університеті мгр Стефан Хемич і д-р Р. Процик склали привіт і ґратуляції від Головної Управи ФКУ, зазначуючи, які великі заслуги зробили кредитівки і яку велику поміч вони дали для ФКУ, Бостонська кредитівка склала дві тисячі долярів на ФКУ. На бенкет також прибули представники від централі Кредитових Кооператив Стейту Массачуссетс (КЮНА). Складаючи сердечні побажання і ґратуляції, вони говорили про ціль і значіння кредитових кооператив в Америці і в цілому світі. Оксана Процик, бібліотекарка — спеціяліст україніки в системі бібліотек Гарвардського Університету, передала вітання від директорів УНІГУ — професорів І. Шевченка і О. Пріцака — та щиросердечні побажання дальших успіхів для розвитку кредитівки, підкреслюючи, що цей розвиток, як і процес розвитку української науки, вимагає послідовної праці і уважних старань. Одначе, одна і друга діяльність є, без сумніву, в інтересі всієї української спільноти.

Приємно було вітати на нашому бенкеті членів Головної Екзекутиви ФКУ — Ольга Дужа з Мичиґену, Йосиф і Анна Іванові з Вірджинії, Ґльорія Єдинак з Сомервілл, Масс., Лідія Стецик з чоловіком Андріяном з Велзлі, Масс.

Несподіванку зробила д-рові І. Дідюкові управа кредитівки: його десятилітній заступник Василь Міґован передав йому від кредитівки українську машинку до писання за його велику і жертвенну працю для кредитівки.

Д-р І. Дідюк гаряче подякував за пам'ять і подарунок. Він представив присутнім теперішню управу Кредитівки, як рівнож звернув увагу на те, що наша кредитівка минулого року дала всім членам додатково до їх ощадностевих відсотків ще двовідсотковий бонус, на котрий видала дев'ятнадцять і півтисячі долярів, а сьогодні з нагоди нашого 10-річчя вступ на бенкет для всіх членів і нечленів є вільний, як доказ праці Управи Кредитівки для своїх членів. Він гаряче закликав всіх ставати членами кредитівки.

За успішне переведення святочної програми і за добрий настрій присутніх треба подякувати майстрові церемонії о. дияконові Б. Тарнавському, за що його присутні багато разів нагороджували гучними оплесками.

Наспіли привіти від запрошених гостей, котрі не могли прибути на бенкет а саме: від губернатора стейту Массачусетс Майка Дукакіса, від посадника міста Бостону Роя Флина, від о. Тараса Ґалонзки з Стемфорду, від Управи Кредитівки з Йонкерсу та Управи Кредитівки з Гартфорду. Привіти англійською мовою прочитав адвокат Богдан Зозуля, а українською мовою — о. диякон Б. Тарнавський. Гарний привіт переслав колишній парох о. крилошанин Петро Огірко, котрий щойно кілька тижнів тому залишив Бостон, і котрий під час свого десятилітнього перебування в Бостоні багато допомагав у розбудові кредитівки.

На закінчення о. диякон Б. Тарнавський ще раз подякував гостям і всім присутнім, що прибули на цей великий ювілей, і попросив о. протоієрея М. Невмержицького провести молитву подяки.

Д-р Іван Дідюк